

325

47 (27)

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA STRATEGII

JAWNE

~~SECRET~~
~~SECRET~~
~~SECRET~~

Egz. Nr 1

Gen. bryg. Jerzy DYMKOWSKI

**ZASADY ZABEZPIECZENIA TYLOWEGO ARMII
W OPERACJI ZACZEPNEJ**

(Skrypt wykładu)

~~040820~~

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASB WP
Archiwum Działu Zbiarów Specjalnych

Nr ewid.

40820

W A R S Z A W A

S T Y C Z E Ń

1 9 7 1

325

47 (27)

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA STRATEGII

JAWNE

~~SECRET~~
~~SECRET~~
~~SECRET~~

Egz. Nr 1

Gen. bryg. Jerzy DYMKOŃSKI

ZASADY ZABEZPIECZENIA TYŁOWEGO ARMII
W OPERACJI ZACZEPNEJ

(Skrypt wykładu)

~~040820~~

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbierów Specjalnych

Nr ewid.

40820

WARSZAWA

STYCZEŃ

1971

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA STRATEGII

JAWNE

ZATWIERDZAM
SZEF SZTABU GENERALNEGO WP

gen. dyw. Bolesław CHOCHA
Wiceminister Obrony Narodowej

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

Egz. Nr 1

**ZASADY ZABEZPIECZENIA TYŁOWEGO ARMII
W OPERACJI ZACZEPNEJ**

(Skrypt wykładu)

BIBLIOTEKA NAUKOWA AGO WP
Archiwum Biuletynu Zbiarów Specjalnych
Nr ewid. 40820

Opracował
zespół oficerów pod kierownictwem
gen. bryg. Jerzego DYMKOWSKIEGO

SPIS TREŚCI

	strona
1. OGÓLNE ZASADY, WARUNKI I ZADANIA TYŁÓW	2
2. ORGANIZACJA TYŁÓW	8
1/ Struktura organizacyjna tyłów	8
2/ Organizacja tyłów na operacje	12
3. ZABEZPIECZENIE MATERIAŁOWE	15
4. ZABEZPIECZENIE TECHNICZNE	26
5. ZABEZPIECZENIE MEDYCZNE	27
6. ZABEZPIECZENIE BOJOWE TYŁÓW	30
- obrona i ochrona tyłów	31
- zabezpieczenie pchem. - dezaktywacja, odkażanie	31
- zabezpieczenie inżynieryjne	32
- zabezpieczenie plot. i przeciwdwersyjne	33
- maskowanie	34
7. DOWODZENIE TYŁAMI	35

Załączniki:

1. Struktura organizacyjna tyłów armii
2. Organizacja tyłów armii i frontu w operacji zaczepnej
3. Urzutowanie zapasów podstawowych środków materiałowych w ZT i armii
4. Organizacja łączności radiowej tyłów armii
5. Organizacja łączności przewodowo-radioliniowej tyłów armii w operacji zaczepnej
6. Możliwości zasadniczych jednostek tyłowych armii

Bibliografia:

- Biuletyn Informacyjny nr 2/86/
- Materiały własne

1. OGÓLNE ZASADY, WARUNKI I ZADANIA TYŁÓW

Zasady tyłowego zabezpieczenia armii w operacji zaczepnej należy rozpatrywać w powiązaniu z ogólnym systemem tyłowego zabezpieczenia wojsk, w którym występują podstawowe ogniwa tego systemu, a mianowicie: tyły szczebla centralnego, tyły szczebla operacyjnego - frontu i armii oraz tyły szczebla taktycznego, gdzie każde ogniwo spełnia określone funkcje w zaspokajaniu potrzeb wojsk. Stąd też zakres zadań tyłów armii, ich struktura organizacyjna, sposób działania - wynikają zarówno z założeń i zasad funkcjonowania ogólnego systemu tyłowego zabezpieczenia wojsk operacyjnych jak i z przewidywanego charakteru współczesnych operacji, a stan organizacyjno-mobilizacyjny tyłów, zakres ich przygotowania w czasie pokojowym /pod każdym względem/ - powinien zapewnić możliwość wykonania przez nie zadań w każdych warunkach działań wojsk, to znaczy bez, jak i przy powszechnym użyciu broni masowego rażenia, a zwłaszcza broni jądrowej.

Nie wdając się w szczegółowe rozważania nad ogólnymi założeniami tyłowego zabezpieczenia i definiowaniem ogólnie znanych pojęć z tego zakresu - celem jest podkreślić, że tyłowe zabezpieczenie wojsk ma zapewnić stałe utrzymanie i bieżące odtwarzanie gotowości bojowej oddziałów walczących. Problematyka ta, ogólnie rzecz biorąc, obejmuje trzy podstawowe grupy zadań, a mianowicie:

- "żywienie pola walki" przez zaspokajanie indywidualnych potrzeb każdego żołnierza i zbiorowych potrzeb wojska - to jest potrzeb materiałowych i warunków bytowych w szerokim znaczeniu tego określenia;
- stałe utrzymywanie i odtwarzanie sprawności technicznej i gotowości do użycia sprzętu wojskowego i innych urządzeń technicznych, w które wyposażone jest wojsko;
- utrzymanie na wysokim poziomie zdrowotności żołnierzy oraz zapewnienie jak najwcześniejszego powrotu do szeregów rannych i chorych.

Realizacja tych zadań w różnym zakresie /w odniesieniu do rozmiaru, miejsca, czasu itp./ spoczywa na poszczególnych ogniwach - szczeblach organizacyjnych wojska, w którym szczebel armijny stanowi mocne ogniwo systemu i w ścisłym powiązaniu ze szczeblem frontowym i taktycznym spełnia określone funkcje w zabezpieczeniu materiałowym, technicznym, medycznym, komunikacyjnym i obsłudze wojsk w rozmiarach wynikających z ogólnych ustaleń systemu z uwzględnieniem przewidywanych warunków i charakteru współczesnych operacji zaczepnych.

Szczegółowy zakres zadań tyłów, funkcje spełniane w tym względzie przez poszczególne ogniwa z uwypukleniem szczebla armijnego, siły i środki oraz sposób /zasady/ ich działania zostanie przedstawiony przy omawianiu poszczególnych elementów składających się na system tyłowego zabezpieczenia wojsk z uwzględnieniem możliwych warunków i właściwości prowadzenia operacji zaczepnej armii.

Przechodząc do warunków prowadzenia operacji, które rzutować będą na przygotowanie a następnie funkcjonowanie tyłowego zabezpieczenia wojsk, w szczególności należy mieć na uwadze, że przewidywany charakter współczesnej operacji, aktualny stan gotowości związków taktycznych armii pierwszorzutowych /umożliwiający osiągnięcie przez nie pełnej gotowości bojowej systemem alarmowym/ - stawiają tyłom wysokie, niespotykane dotychczas, wymagania zarówno w odniesieniu do zakresu - rozmiaru potrzeb w poszczególnych dziedzinach i czasokresu ich zaspokajania, jak i w odniesieniu do samych tyłów - ich struktury organizacyjnej, wyposażenia, zwiększenia manewrowości, żywotności i prężności działania.

Z przewidywanego charakteru współczesnych operacji wynika wiele czynników, które rzutować będą na przygotowanie tyłów i działalność poszczególnych ogniw zarówno w czasie pokoju, okresie bezpośrednio poprzedzającym wybuch konfliktu zbrojnego, jak i w czasie wojny. Przedstawię tylko niektóre z nich rzutu-jące bezpośrednio na organizację i system tyłowego zabezpieczenia wojsk armii.

Rozpoczęcie konfliktu zbrojnego możliwym jest z zaskoczenia i wtedy działania prowadzone będą aktualnie posiadanymi siłami i środkami z narastaniem ich w toku operacji lub gdy wybuch wojny poprzedzać będzie okres zagrożenia, w którym stopniowo osiągać będą pełną gotowość poszczególne elementy składowe sił zbrojnych, w tym i tyły armii. Oczywiście jest, że w tym drugim przypadku warunki wykonania zadań przez tyły będą dogodniejsze, bowiem armia wejdzie do bitwy posiadając rozwinięte, gotowe do działania tyły. Położenie to rzutuje w sposób zasadniczy na stan gotowości tyłów w okresie pokojowym. Stąd też założono, że stopień rozwinięcia i gotowości tyłów związków taktycznych i oddziałów musi odpowiadać gotowości zaopatrywanych przez nie wojsk, a stopień rozwinięcia tyłów armii, ich system mobilizacyjny i czasokres osiągania gotowości musi gwarantować możliwość ich oddziaływania na rzecz związków taktycznych /wraz z określoną częścią tyłów frontu/ nie później niż w drugim-trzecim dniu działań od wejścia do bitwy w pierwszej operacji frontowej, przy jednoczesnym zapewnieniu wojskom armii oparcia zaspokajania potrzeb w czasie osiągania przez nie rejonu wyjściowego o zawczasu przygotowane siły i środki w ramach przedsięwzięć związanych z przygotowaniem teatru działań. Taki stan gotowości tyłów odpowiada, w określonym stopniu, potrzebom a z drugiej strony wynika z ekonomicznych możliwości kraju. Istotne znaczenie ma tutaj systematyczne usprawnianie procesu mobilizacji, osiągania pełnej gotowości w możliwie krótkich terminach - dla tyłów armii jedna-dwie doby, przy jednoczesnym zapewnieniu takiego przygotowania w procesie szkolenia aby każda jednostka tyłowa wraz z zakończeniem procesu formowania osiągnęła pełną gotowość do wykonania zadań zgodnie z jej przeznaczeniem, co nie jest zadaniem łatwym i wymaga dobrego przygotowania kadry i rezerwy.

Na organizację i pracę tyłów rzutować będą zadania wojsk armii, warunki prowadzenia operacji wynikające z wariantów jej operacyjnego użycia - wykonywanie zadań w ramach frontu na głównym lub pomocniczym kierunku w pierwszym lub drugim rzucie, wykonywanie zadań na oddzielnym kierunku w ramach frontu sojuszniczego lub samodzielnie - teren, pora roku, sieć komunikacyjna itp. Zawsze jednak działalność tyłów musi odpowiadać zamiarowi dowódcy, musi w optymalny sposób zapewnić warunki wykonania

zadań przez armię. Z drugiej zaś strony dowódca armii /dowódca każdego szczebla/ wypracowując decyzję użycia wojsk - stawiając im zadania musi bezwzględnie brać pod uwagę stan i możliwości tyłów /w szerokim znaczeniu tego słowa/, bowiem w dobie stale wzrastającej technizacji armii, uzależnienie wykonania zadań od ciągłego odtwarzania zdolności bojowej wojsk - problematyka tyłowego zabezpieczenia w coraz większym stopniu determinuje podejmowanie decyzji w sferze strategicznej, operacyjnej i taktycznej.

Jednym z decydujących czynników rzutujących na organizację i pracę tyłów będzie zakres - wielkość potrzeb w zabezpieczeniu materiałowym, technicznym, medycznym i obsłudze wojsk. Ogromna różnorodność i wieloasortymentowość środków materiałowych, wzrastające ich zużycie /w skali armii średnio na żołnierza od 45-60 kg/, możliwość powstawania dużych strat i zniszczeń zarówno w sile żywej, sprzęcie technicznym i środkach materiałowych, przy nie zawsze pełnej informacji o stanie zaopatrzenia wojsk i aktualnych możliwościach tyłów, gwałtownych zmianach w sytuacji - określa skalę i stopień trudności nie w pełni możliwych w czasie pokoju do przewidzenia. Wszystkie te zjawiska, uwzględniając skutki użycia broni masowego rażenia na wojska i tyły, komplikują i tak już dostatecznie złożone warunki pracy tyłów i wymagać będą prężnego działania wszystkich ogniw.

Wielkość potrzeb, we wszystkich dziedzinach tyłowego zabezpieczenia, a zwłaszcza czasokres i miejsce ich powstawania /które to czynniki determinują cały proces funkcjonowania zaspo-
kajania potrzeb wojsk/ wynika z przewidywanego - zakładanego rozmachu operacji - jej głębokości i czasu trwania. Czynnikiem czasu i przestrzeni mieć będzie, zwłaszcza w pierwszej fazie wojny, decydujące znaczenie. Stąd też zakładany rozmach operacji armij-
nej 250-350 km przy średnim tempie bez użycia broni masowego rażenia 30-50 km na dobę, a z użyciem 60-80 km na dobę wymaga
bardzo dynamicznego i skutecznego działania tyłów w okresie 8-10 lub 4-5 dni. Z parametrów tych wynika szereg wniosków i zadań dla tyłów, a mianowicie:

- poszczególne ogniwa tyłowego systemu muszą być wysoce manewrowe, a jednocześnie w określonym stopniu samodzielne /samowystarczalne/;
- koniecznym jest wysoce sprawne zgranie ruchu tyłów z pracą na rzecz wojsk - nie można dopuścić do oderwania się tyłów, a jednocześnie należy wykonać podstawowe zadanie - zaspokoić potrzeby wojsk, co wymagać będzie rozwinięcia poszczególnych elementów na określony czas a także zorganizowanego ruchu na sieci komunikacyjnej;
- gwałtowne, w krótkim okresie na dużej przestrzeni, zużycie środków materiałowych i potrzeba ich natychmiastowego odtwarzania, zwłaszcza bezpośrednio przy żołnierzu i sprzęcie w określonym czasie i miejscu;
- konieczność zachowania rezerwy sił i środków oraz możliwość dokonywania manewru aktualnie posiadanymi siłami, zwłaszcza w zakresie zabezpieczenia medycznego, materiałowego, a także technicznego;
- zapewnienie warunków sprawnego dowodzenia tyłami - posiadanie aktualnych informacji o potrzebach wojsk, możliwościach tyłów, którym należy stawiać konkretne, sprecyzowane zadania nie krępujące inicjatywy w ich wykonaniu.

Przedstawiając niektóre czynniki wynikające z przewidywanego charakteru współczesnych operacji należałoby podkreślić jeszcze jeden z istotnych momentów. Można z dużą dozą prawdopodobieństwa stwierdzić, że zapewnienie /osiągnięcie/ sukcesu w pierwszej fazie działań wojennych, która może zadecydować o przebiegu i wyniku wojny to nie wdając się w rozważania natury strategiczno-operacyjnej, w zakresie tyłów w głównej mierze zależy od wysoce zorganizowanego wykorzystania posiadanych w czasie pokoju sił i środków, zwłaszcza w odniesieniu do środków materiałowych. W konflikcie zbrojnym z użyciem broni masowego rażenia podstawowym źródłem zaspokajania materiałowych potrzeb wojska będą zawczasu zgromadzone zapasy środków poszczególnych rodzajów zaopatrzenia odpowiednio urzutowane na poszczególnych ogniwach w siłach zbrojnych i w gospodarce narodowej. Stąd też z rozpoczęciem wojny nie wystąpi problem zapasów w ogóle, ale problem ich zorganizowanego, celowego wykorzystania

nia - zagospodarowania. Chodzi o to aby zapasy środków materiałowych - żywiąc pole walki były tam gdzie ich posiadanie w określonym miejscu i czasie decyduje o wykonaniu zadania, a więc organizacja tyłów, cały system funkcjonowania musi zapewnić dowóz i rozdział tych środków z baz /składnic/ na obszarze kraju aż do pododdziału, pojedynczego żołnierza i sprzętu bojowego. To jedno z głównych zadań.

Na zakończenie ogólnych zasad, ponieważ w dalszych rozważaniach rozpatrywany będzie głównie proces tyłowego zabezpieczenia armii działającej w ramach własnego frontu, celowym jest w tym miejscu przedstawić możliwe warianty organizacji zaspokajania jej potrzeb w przypadku gdy działać będzie w oderwaniu od pozostałych wojsk frontu na samodzielnym kierunku lub w składzie wojsk frontu sojuszniczego. Generalnie w naszym układzie obowiązuje zasada narodowego zaspokajania potrzeb - każdy kraj zabezpiecza swoje wojska, przy czym nie wyklucza się w oddzielnych przypadkach przejęcia zaopatrywania przez front sojuszniczy, przy wzmocnieniu tyłów armii jednostkami tyłowymi i rekompensacie zużytych środków materiałowych. Tak więc w tych przypadkach, w zależności od konkretnych warunków i sytuacji, zaspokajanie potrzeb armii może przebiegać następująco:

- gdy bezpośrednio zabezpiecza kraj to ustalenia organizacji systemu mogą zakładać mniejszą lub większą samodzielność armii i odpowiednio zróżnicowaną odpowiedzialność. W pierwszym przypadku armia wzmocniona bazą szpitalną i jednostkami naprawczymi otrzymuje całość środków materiałowych do RBA siłami i środkami kraju /własnymi i wydzielonymi z zestawu frontowego/. Kraj prowadzi również dalszą ewakuację, a gdy celowym będzie większe usamodzielnienie armii to nastąpi również wzmocnienie jej częścią frontowych sił i środków materiałowych /np. w perspektywie RBF/ i komunikacyjnych i wtedy dowóz zaopatrzenia transportem samochodowym w systemie "na siebie" z najbliższych źródeł krajowych organizuje armia. Kraj natomiast organizuje dowóz transportem kolejowym /w miarę możliwości/ i interwencyjnie innymi środkami oraz jak w pierwszym przypadku prowadzi ewakuację;
- w okolicznościach, gdy zaspokajanie potrzeb armii wymienionym wyżej sposobem ze względu na znaczne oddalenie od źródeł krajowych /bądź własnego frontu/ będzie utrudnione lub niemożliwe -

to organizację zabezpieczenia potrzeb armii może przejąć front sojusznicy. W tym wypadku winna być ona wzmocniona odpowiednią ilością ruchomych jednostek tyłowych /głównie transportowymi, medycznymi - szpitalami, naprawczymi/ a zużyte przez nią środki materiałowe będą rekompensowane przez kraj /narodowe dowództwo/.

Oczywistym jest, że działanie armii w takich warunkach rzutować będzie w określony sposób na organizację i pracę tyłów. Generalnie rzecz biorąc zwiększy się rola i zakres ogniwa armijnego danej armii oraz będzie mieć miejsce dalsze zróżnicowanie zadań szczebla centralnego.

2. ORGANIZACJA TYŁÓW

1/ Struktura organizacyjna tyłów.

Przed omawianiem organizacji tyłów, które obejmuje przygotowanie, rozwijanie i przesuwanie jednostek tyłowych oraz przedsięwzięcia w zakresie obrony przed bronią masowego rażenia, obrony i ochrony obiektów tyłowych i inne przedsięwzięcia podejmowane dla zapewnienia trwałości funkcjonowania systemu tyłowego zabezpieczenia wojsk w każdych warunkach i sytuacji - celowym jest przedstawić strukturę organizacyjną tyłów, funkcję i rolę poszczególnych elementów oraz zakładane /możliwe/ kierunki zmian w tym względzie.

Tyły armii stanowią jednostki tyłowe wchodzące organicznie w skład armii o różnym charakterze i strukturze organizacyjnej, których wspólną cechą jest ich przeznaczenie do wszechstronnego tyłowego zabezpieczenia wojsk. Poszczególne jednostki tyłowe występują samodzielnie bądź wchodzą w skład ruchomej bazy armii i podlegają właściwym szefom służb /szefom rodzajów wojsk/ bezpośrednio lub poprzez szefostwo wspomnianej bazy. Szefowie służb kierują pracą podległych im jednostek i ponoszą odpowiedzialność przed bezpośrednim przełożonym za zaopatrywanie i zaspokajanie innych potrzeb wojsk w zakresie swej specjalności. Organizatorem tyłów, odpowiedzialnym również za dowóz wszystkich rodzajów zaopatrzenia, który z ramienia dowódcy we współdziałaniu z zastępcą dowódcy d/s technicznych i szefami rodzajów wojsk koordynuje działalność wszystkich służb i elementów tyłowych - jest kwater-

mistrz - zastępca dowódcy armii. Organizatorem zabezpieczenia technicznego - integralnej części zabezpieczenia tyłowego - wszystkich rodzajów sprzętu będącego na wyposażeniu wojsk jest zastępca dowódcy d/s technicznych.

Przedstawiając zasady kierowania tyłami należy zaznaczyć, że aktualnie prowadzone są prace - rozważania nad usprawnieniem procesu kierowania tyłami zakładające osiągnięcie jednolitego kierownictwa tyłami na poszczególnych szczeblach dowodzenia. Osiągnięcie założonego celu może być zrealizowane w wyniku podjęcia przedsięwzięć organizacyjnych bądź też w drodze bardziej precyzyjnych ustaleń kompetencyjnych i ścisłego przestrzegania ich przez zainteresowane organy kierownicze. Do czasu definitywnych rozstrzygnięć w tej dziedzinie kierowanie procesem tyłowego zabezpieczenia musi opierać się na aktualnie obowiązujących zasadach i ustaleniach.

Przechodząc do krótkiej charakterystyki jednostek tyłowych, to z uwagi na różnorodne funkcje i charakterystyczne zadania poszczególnych grup jednostek w procesie tyłowego zabezpieczenia - należy wyodrębnić i omówić następujące zespoły /elementy/ tyłów armijnych:

Jednostki zabezpieczenia materiałowego i dowozu - polowe składy z zapasami poszczególnych rodzajów środków materiałowych, tworzące wraz z szefostwem ruchomej bazy, oddziałami transportu samochodowego i innymi jednostkami zabezpieczenia i obsługi ruchomą bazę armijną. Zasadniczą funkcją RBA, występującą w każdym warunkach nawet w przypadku dostarczania przez front środków materiałowych bezpośrednio do związków taktycznych jest: utrzymanie ustalonej ilości zapasów przechodnich, przyjmowanie i rozdzielanie zapasów oraz kompletowanie kolumn zaopatrzeniowych stosownie do faktycznych potrzeb zaopatrywanych związków taktycznych i oddziałów wchodzących w skład armii a także dowóz tych środków. W toku działań dzienne obroty środków materiałowych w ruchomej bazie armii, to jest przyjęcie i wydanie, mogą wynosić średnio około 4000-6000 ton. Zdolność załadowcza transportu samochodowego armii zapewnia podjęcie wszystkich ustalonych normami zapasów środków materiałowych przez co baza armijna jest elementem w pełni ruchomym. Aktualnie w armijnej bazie występują samodzielne bataliony transportowe i batalion dowozu paliw, z tym że przewiduje

się wprowadzenie dowództwa pułku transportowego.

Jednostki zabezpieczenia medycznego - medyczne bataliony wzmocnienia w ilości po 2 na każdy związek taktyczny, 1-2 oddziały wzmocnienia segregacji, batalion przeciwepidemiczny, kompania hospitalizacyjna, 1-2 kompanie samochodów sanitarnych i stacja krwiodawstwa oraz ruchoma grupa weterynaryjna. Zasadnicza funkcja i rola tego zespołu jednostek sprowadza się do:

- zapewnienia sprawnej ewakuacji rannych ze związków taktycznych do baz szpitalnych frontu;
- wzmocnienia służby zdrowia związków taktycznych przy likwidacji skutków działania bronią masowego rażenia w rejonie ZT i likwidacja podobnych w pasie działania armii;
- zabezpieczenia przeciwepidemicznego i przeciwzootycznego w pasie działania armii;
- zapewnienia opieki lekarskiej i warunków bytowych porażonym i chorym pozostawianym przez bataliony medyczne dywizji do czasu ich ewakuacji.

Jednostki zabezpieczenia technicznego - w aktualnej organizacji występują siły i środki ewakuacyjne w postaci batalionu ewakuacji czołgów, kompanii ewakuacji pojazdów samochodowych oraz warsztat naprawy ogumienia i 1-2 ruchome warsztaty naprawy samochodów /typu związku taktycznego/ przeznaczone głównie do remontu samochodów jednostek armijnych. Rozważa się zwiększenie roli i zakresu ogniwa armijnego w zabezpieczeniu technicznym poprzez dokonywanie na tym szczeblu remontów Srednich drogą przesunięcia części sił i środków szczebla frontowego i utworzenie z nich armijnej bazy remontowej.

Jednostki zabezpieczenia specjalistycznego - do tej grupy, ze względu na specyfikę, należy zaliczyć jednostkę techniczno-rakietową, a mianowicie armijną polową techniczną bazę rakietową, której zadaniem jest przyjmowanie i utrzymywanie zapasów rakiet i głowic, elaboracja, przeglądy i techniczna obsługa, zespalaanie i dostarczanie do wojsk oraz dokonywanie napraw i ewakuacji.

Jednostki zabezpieczenia drogowego - 1-2 bataliony drogowo-eksploatacyjne, zapewniające utrzymanie i eksploatację armijnej drogi samochodowej oraz kierowanie ruchem kolumn transportowych.

Jednostki produkcyjno-usługowe - piekarnie, pralnie i łaźnie polowe zabezpieczające potrzeby wojsk według swej specjalności, a ponadto łaźnie i pralnie mogą być użyte do prowadzenia zabiegów specjalnych.

Jednostki zabezpieczające warunki działalności tyłów. Są to jednostki działające na korzyść całości tyłów lub poszczególnych elementów w takich dziedzinach jak:

- zabezpieczenie dowodzenia i warunków do pracy - kompania łączności i batalion zabezpieczenia KSD, kompania łączności i kompania obsługi szefostwa RBA;
- zabezpieczenie przed skutkami użycia broni masowego rażenia - kompania inżynierskiego zabezpieczenia tyłów.

Dla stworzenia armii warunków wykorzystania zasobów miejscowych, zwłaszcza paliw i ich dystrybucji, w skład tyłów armii mogą być wydzielone specjalne pododdziały, tak zwane grupy tankowania w ilości po 1 na każdy związek taktyczny i 2-3 do RBA, które mogą być użyte do dystrybucji paliw bezpośrednio z transportów kolejowych, zwiększania zdolności wydawczej polowego składu MPS oraz do zagospodarowywania składów zdobycznych.

Orientacyjnie stan liczebny tyłów szczebla armijnego, przy typowym zestawie jednostek, może wynosić około 9000 żołnierzy co wraz z tyłami w związkach taktycznych stanowi, w zależności od ogólnego stanu armii, około 30-35% stanu liczebnego armii ogólnowojskowej.

/Ogólną strukturę organizacyjną tyłów armii przedstawiono na załączonym schemacie/.

2/ Organizacja tyłów na operację.

Ugrupowanie tyłów, ich rozmieszczenie i przesuwanie w toku operacji powinna zabezpieczać zamiar dowódcy i odpowiadać konkretnym warunkom wynikającym z ugrupowania wojsk i wykonywanych zadań, zapewniać warunki optymalnego wykorzystania sił i środków w czasie operacji, a także stałą gotowość do wykonania manewru nimi oraz utrzymanie żywotności tyłów. W operacji zaczepnej w zasadzie stref tyłów armii nie wyznacza się, natomiast wyznacza się w pasie działań armii rejony ich rozmieszczenia i kierunki przesuwania. Rejony rozmieszczenia jednostek tyłowych /zespołów, grup jednostek/ powinny zapewniać dogodne warunki pracy i organizacji obrony przed bronią masowego rażenia, a także szybkie wyjście na dogodne drogi w celu przejścia w nowe rejony stosownie do zaistniałej sytuacji. Przesunięcie jednostek dokonuje się z takim wyliczeniem aby nie zakłócać /nie dezorganizować/ ciągłości zabezpieczenia.

Tyły armii - poszczególne elementy /zespoły jednostek/ rozmieszcza się z uwzględnieniem głównych kierunków działań odpowiednio je ugrupowując, skupiając główny wysiłek na zabezpieczeniu zasadniczego kierunku działań. Rejony rozmieszczenia /rozwijania/ oraz tok i sposób przesunięcia jednostek tyłowych koordynuje i określa w porozumieniu z zainteresowanymi szefami służb kwatermistrz-zastępca dowódcy armii.

Ruchomą bazę armii /RBA/ - rozmieszcza się w rejonie wyjściowym w odległości 40-60 km od przedniego skraju w gotowości do zabezpieczenia wprowadzenia do bitwy związków taktycznych armii oraz przesuwania się w ślad za wojskami w celu zaopatrywania ich w toku działań zaczepnych.

RBA w okresie prowadzenia operacji przesuwa się poszczególnymi rzutami, łącząc przegrupowanie z dowozem środków materiałowych do związków taktycznych i oddziałów armii.

Armijną polową techniczną bazę rakiet /APTBR/ - rozmieszcza się na kierunku działania jednostek wojsk rakietowych w odległości 60-80 km od przedniego skraju /30-50 km od rejonów stanowisk startowych/. Rejon rozmieszczenia winien zapewniać najdogodniejsze warunki do przyjmowania i terminowego dowozu rakiet na stanowiska startowe. W toku operacji APTBR przesuwa się w ślad

za zaopatrywanymi jednostkami wojsk raketowych w celu zapewnienia ciągłości elaboracji rakiet i terminowego dowozu do zaopatrywanych jednostek.

Jednostki służby zdrowia - stanowiące odwód medyczny rozmieszcza się zwykle w pobliżu KSD armii, a więc w odległości 35-40 km od przedniego skraju w gotowości do wysunięcia za związkami taktycznymi pierwszego rzutu lub w rejon masowych strat sanitarnych. Dotyczy to przede wszystkim medycznych batalionów wzmocnienia. Transport sanitarny wykorzystuje się do ewakuacji rannych i chorych do baz szpitalnych frontu, wyznaczając odpowiednią ilość samochodów sanitarnych na kierunki działania poszczególnych związków taktycznych.

Jednostki zabezpieczenia technicznego - rozmieszcza się w rejonie wyjściowym w pobliżu wojsk w gotowości do działania na poszczególnych kierunkach działań zaczepnych armii. W toku operacji jednostki te organizują punkty uszkodzonego sprzętu bojowego i przygotowują fundusz naprawczy dla oddziałów remontowych frontu, rozwijanych w pasie działania armii dla dokonywania napraw.

Batalion drogowo-eksploatacyjny - rozwija siły i środki wzdłuż armijnej drogi samochodowej na odcinku od RBA i APTBR do dywizyjnych składów i stanowisk startowych jednostek raketowych.

Ponadto oprócz wymienionych zgrupowań i jednostek tyłowych armii w pasie działania armii będą się rozmieszczać elementy tyłów frontowych wykonując zadania na rzecz armii, a mianowicie: oddział polowej bazy frontu /OPBF/ lub ruchoma baza frontu /RBF/, bazy szpitalne /oddziały baz/ frontu, jednostki ewakuacyjno-naprawcze oraz jednostki drogowo-mostowe frontu.

Przesunięcie jednostek tyłowych armii w toku operacji powinno być podporządkowane głównemu zadaniu, a mianowicie nieprzerwanemu procesowi zaopatrywania i obsługi wojsk.

Przesunięcie tyłów armii uwarunkowane jest tempem prowadzenia działań zaczepnych, kierunkami działania i zadaniami zgrupowań lub poszczególnych związków taktycznych, możliwością sieci komunikacyjnej oraz oddziaływaniem nieprzyjaciela.

W toku operacji RBA przesuwa się z zasady za głównymi siłami armii po dwóch drogach 1-2 razy na dobę. Dla zabezpieczenia obsługi wojsk działających na samodzielnym kierunku w oderwaniu od zasadniczego zgrupowania armii mogą być wysuwane pododdziały transportowe ze środkami materiałowymi i wydzielone jednostki tyłowe, które tworzyć będą oddzielną kolumnę marszową.

W celu przyjmowania lub wydawania środków materiałowych w czasie przesuwania RBA w zależności od warunków drogowych i maskowania, kolumny samochodowe zjeżdżają z dróg marszu i rozmieszczają się w miejscach dogodnych do pracy lub też zatrzymują się na tych drogach w skróconych odległościach. Każde przesunięcie RBA w miarę możliwości odbywa się po uprzednim rozpoznaniu nowego rejonu rozmieszczenia.

APTBR przesuwa się w toku operacji w zależności od przemieszczenia się jednostek wojsk raketowych. Ze względu na potrzeby czasu niezbędnego do zwinięcia, przemarszu i rozwinięcia może się przesuwać nie częściej niż raz na dobę, i to całością sił.

Przesunięcie jednostek ewakuacyjno-naprawczych, służby zdrowia i pozostałych jednostek tyłowych organizuje się stosownie do konkretnej sytuacji i przyjętej organizacji komunikacyjnego, technicznego i medycznego zabezpieczenia operacji oraz możliwości zabezpieczenia dowodzenia tyłami.

Każdy ruch jednostek tyłowych armii /przesunięcie, dowóz, ewakuacja/ jest uzależniony m.innymi od zabezpieczenia drogowego, które obejmuje: rozpoznanie dróg samochodowych, ich naprawę oraz budowę nowych odcinków dróg, osłonę techniczną i organizację regulacji ruchu.

W pasie działania armii wyznacza się 1-2 armijne zasadnicze drogi samochodowe, 1-2 zapasowe drogi samochodowe. Armijne drogi samochodowe wydłużają kierunki frontowych dróg samochodowych.

Jedną z wymienionych dróg przeznacza się do wykorzystania jednostek wojsk raketowych. Oprócz wymienionych dróg na określonych rubieżach, np. na rubieży rozwinięcia dywizyjnych składów, przed i za przeszkodą wodną, wyznacza się rokadowe drogi samochodowe, których liczba zależy od sieci komunikacyjnej.

Batalion eksploatacyjno-drogowy armii utrzymuje zasadniczą armijną drogę samochodową, natomiast utrzymanie dróg w rejonach rozmieszczenia RBA, APTBR, zapewniają wydzielone pododdziały spośród jednostek wchodzących w skład wymienionych baz. Dotyczy to również dróg dojazdowych z rejonów rozmieszczenia baz do armijnych dróg samochodowych /rokađ/.

W miarę przesuwania tyłów armii pozostające z tyłu odcinki armijnych dróg samochodowych przejmowane są do obsługi przez jednostki drogowe frontu.

Odbudowę dużych mostów wzdłuż armijnych dróg samochodowych przeprowadza się siłami jednostek drogowo-mostowych frontu oraz siłami wojsk inżynieryjnych armii i frontu.

/Organizację tyłów armii i frontu w operacji zaczepnej przedstawia załączony schemat/.

3. ZABEZPIECZENIE MATERIAŁOWE

Zabezpieczenie materiałowe wojsk stanowi jedno z głównych zadań tyłów o kompleksowym charakterze i dużym zasięgu, którego celem jest zapewnienie stałej gotowości i zdolności bojowej wojsk do prowadzenia operacji. Pełne, terminowe i ciągłe zaopatrywanie zaangażowanych w walce wojsk w środki materiałowe jest jednym z decydujących czynników, od których zależy przebieg i wynik operacji.

Cały proces zabezpieczenia materiałowego wojsk armii odbywa się w sposób scentralizowany według decyzji i planów nadrzędnych organów zaopatrujących. Ze względu na różnorodny charakter potrzeb wojsk zabezpieczenie materiałowe wymaga skoordynowanego działania wszystkich służb i organów zaopatrujących. Organem koordynującym przedsięwzięcia związane z realizacją planów zab.materiałowego jest sztab kwatermistrzostwa armii, a ściśle rzecz biorąc wydział zaopatrzenia materiałowego i przewozów.

Potrzeby materiałowe wojsk można podzielić na dwie grupy:

- do pierwszej grupy zaliczyć należy środki masowego i codziennego zużycia /około 80-90% całości potrzeb/, jak rakiety, amunicja, paliwo, żywność;

- do drugiej grupy pozostałe rodzaje zaopatrzenia /około 10-20% całości potrzeb/ stanowiące przedmioty doraźnego i okresowego zaopatrywania, jak materiały eksploatacyjno-naprawcze, sprzęt i materiały inżynieryjne, chemiczne, łączności, sanitarne, przedmioty mundurowe itp.

Na potrzeby materiałowe składają się środki materiałowe potrzebne na pokrycie zużycia w okresie organizacji i w toku operacji oraz na zgromadzenie określonej wielkości zapasów zarówno na początek jak i na koniec operacji.

Normatywne zapasy środków materiałowych przewidziane są na zapewnienie prowadzenia działań bojowych w czasie:

- zapasy oddziałów i ZT 4-5 dni
- zapasy składów armijnych 1-2 dni.

Generalnie zakłada się, że ilość zapasów normatywnych podstawowych rodzajów środków materiałowych /w skali armii/ powinna zapewnić potrzeby operacji armijnej przy użyciu broni masowego rażenia.

/Urzutowanie zapasów środków materiałowych w armii przedstawia załącznik/.

We wszystkich wypadkach zasadniczy wpływ na strukturę zużycia środków materiałowych będzie miało stosowanie broni jądrowej. Ponadto struktura ich zużycia będzie różna w zależności od rozpatrywanego szczebla organizacyjnego, co szczególnie uwiadacza się w odniesieniu do amunicji i paliwa, których zużycie na jednego żołnierza wynosi:

- amunicji - na szczeblu taktycznym z użyciem broni jądrowej 30-35 kg, bez użycia 45-50 kg, odpowiednio w skali armii 18-20 i 25-30 kg;
- paliw - na szczeblu taktycznym z użyciem broni jądrowej 25-30 kg, bez użycia 15-20 kg, odpowiednio w skali armii 20-25 kg i 17-20 kg.

Przykładową strukturę /według wskaźników/ średniego dziennego zużycia poszczególnych środków materiałowych w kilogramach /w przeliczeniu na jednego żołnierza/ przedstawia tabela:

Rodzaj środków materiałowych	Z użyciem broni jądrowej		Bez użycia broni jądrowej	
	ZT ogólnowojsk.	Armia	ZT ogólnowojsk.	Armia
Amunicja	30-35	18-20	45-50	25-30
Paliwo	25-30	20-25	15-20	17-20
Żywność	1,5	1,5	1,5	1,5
Mat.i sprzęt rodz.wojsk i służb	6,5-8,5	4,5-6,5	8,5-10,5	6,5-8,5
Razem:	63-70	44-53	70-82	50-60
Wskaźnik zużycia	1,4	1,0	1,4	1,0

x

Wychodząc ze wskaźników zużycia środków materiałowych na jednego żołnierza dziennie - średnie dzienne zużycie może wynosić:

- z użyciem bmar - w skali związku takt. 500- 600 t
- w skali armii 2500-3000 t
- bez użycia bmar - w skali związku takt. 600- 700 t
- w skali armii 3000-3300 t

x

Szczegóły w tym zakresie w rozbiciu na rodzaje zaopatrzenia przedstawia tabela:

Rodzaj środków materiałowych	Z użyciem broni jądrowej		Bez użycia broni jądrowej	
	ZT ogólnowojsk.	Armia	ZT ogólnowojsk.	Armia
Amunicja	250-300	1100-1250	380-420	1600-1900
Paliwo	200-250	1200-1400	150-200	950-1100
Żywność	10-14	75-85	10-14	75-85
Mat.i sprzęt rodzajów wojsk i służb	50-56	225-265	60-66	275-315
Razem:	510-620	2600-3000	600-700	2900-3300

x

Dane powyższe potwierdzają słuszność założenia, że stosowanie broni jądrowej wpływa istotnie na strukturę zużycia środków materiałowych. Następuje zmiana proporcji pomiędzy zużyciem amunicji a zużyciem paliw, w warunkach bowiem stosowania broni jądrowej dzienne zużycie amunicji zmniejsza się, natomiast paliw zwiększa. Ponadto globalne zużycie środków materiałowych w całej operacji w warunkach stosowania broni jądrowej z reguły będzie mniejsze, głównie z uwagi na krótszy czas jej trwania /większe tempo/.

Różnice w zużyciu środków materiałowych wystąpią wyraźnie podczas realizacji zadania bliższego i dalszego. Przyjmując globalne zużycie w czasie operacji armijnej za 100%, zużycie poszczególnych rodzajów zaopatrzenia może wynosić:

	<u>Zad.bliższe</u>	<u>Zad.dalsze</u>
- amunicja	60%	40%
- paliwa	40%	60%
- żywność	50%	50%
- mat.i sprzęt rodz. wojsk i służb	55%	45%

Jeśli przyjmie się powyższe ustalenia oraz możliwość niestosowania broni jądrowej w okresie wykonywania zadania bliższego armii - orientacyjne zużycie środków materiałowych w okresie operacji zaczepnej armii może wynosić 16-18 tys. ton.

Wielkość i struktura zużycia środków materiałowych wywierają z kolei wpływ na organizację zaopatrywania wojsk w czasie działań, rzutując m.in. na potrzeby uzupełniania zapasów w celu zapewnienia wojskom możliwości wykonania kolejnych zadań.

Uwzględniając warunki tyłowego zabezpieczenia współczesnych operacji /np. odrywanie się wojsk od źródeł zaopatrzenia/, a szczególnie możliwości dowozu oraz zróżnicowany charakter zadań wykonywanych przez poszczególne związki taktyczne, wielkość zapasów środków materiałowych w praktyce będzie zróżnicowana w skali dziennej i zadań. W związku z tym należy uwzględnić następujące założenie:

- do pełnych norm odtwarzać zapasy w związkach taktycznych znajdujących się w pierwszym rzucie, a przede wszystkim wykonujących główne zadania i osiągających maksymalne powodzenie w walce;
- zmniejszać zapasy w związkach taktycznych działających na pomocniczych kierunkach lub będących w drugim rzucie, przy czym tym ostatnim należy w maksymalnym stopniu odtwarzać zapasy przed ich wprowadzaniem do walki;
- stopień zmniejszenia normatywnych zapasów nie powinien obniżać zdolności wojsk prowadzących działania oraz musi umożliwiać przystąpienie do wykonywania kolejnego zadania;
- maksymalnie obciążać transport samochodowy zapasami i przesuwać go za wojskami.

Orientacyjnie w związkach taktycznych i składach armijnych można przyjąć następujące zmniejszenie normatywnych zapasów: pod koniec wykonania pierwszej operacji 10-15%, pod koniec wykonania drugiej operacji armijnej 25-30%.

Źródła zaspokajania potrzeb materiałowych w wojskach będą różne w zależności od szczebla organizacyjnego. We wszystkich jednak wypadkach za dostarczanie środków materiałowych odpowiada szczebel wyższy /zaopatrujący/. Nie zwalnia to zaopatrywanych

związków taktycznych i oddziałów od przejawiania inicjatywy w zakresie odtwarzania zużytych zapasów m.in. przez efektywne wykorzystanie zasobów miejscowych, zdobyczy wojennych, dokonywanie wewnętrznego manewru zapasami itp.

Zgodnie z ustalonym systemem zaopatrywania i określoną w tym zakresie odpowiedzialnością zabezpieczenie materiałowe wojsk realizuje się w następujących ogniwach: front - armia - związek taktyczny - oddział.

Podstawowym źródłem zaspokajania potrzeb materiałowych są zapasy szczebla nadrzędnego. Dodatkowym źródłem odtwarzania zapasów są zasoby miejscowe i zdobycze wojenne oraz sprzęt i materiały uzyskane z rozbiórki nie nadającej się do naprawy techniki bojowej. Środki te mogą zdobywać bezpośrednio zainteresowane jednostki, co ma istotne znaczenie dla zmniejszenia środków materiałowych ze szczebla nadrzędnego. Dlatego podczas planowania zabezpieczenia materiałowego operacji należy uwzględnić możliwości wykorzystania uzyskanych w ten sposób środków materiałowych, przeznaczając je jednak na zaspokajanie potrzeb dopiero po ich zgromadzeniu /nie wliczać z góry do planowanego zaopatrzenia/.

Zabezpieczenie materiałowe operacji w poszczególne rodzaje środków materiałowych planują służby bezpośrednio odpowiedzialne za zaopatrywanie wojsk, przy koordynacyjnej roli sztabu kwatermistrzostwa armii, na podstawie ustaleń organów nadrzędnych i wytycznych bezpośrednich przełożonych.

W zakresie planowania zabezpieczenia materiałowego opracowuje się:

- limity zużycia i przydziały środków materiałowych;
- plan zabezpieczenia materiałowego wojsk;
- plan przewozów materiałowych /dowozu zaopatrzenia/;
- plan gromadzenia środków materiałowych w RBA lub jej częściach;
- plany - rozdzielniki środków materiałowych wydanych z PBA.

Oprócz wymienionych dokumentów planistycznych - w zależności od potrzeb - mogą być opracowane plany materiałowego zabezpieczenia desantu, wykorzystania zasobów miejscowych itp.

Limity zużycia w skali armii opracowuje się w jednostkach kalkulacyjnych - przede wszystkim w odniesieniu do amunicji, paliw i żywności - z uwzględnieniem czynników kształtujących to zużycie oraz podziału na okresy operacji, zaopatrywane związki taktyczne i oddziały wchodzące w skład armii.

Przydziały środków materiałowych na pokrycie planowanego ich zużycia /limity zużycia/ w czasie działań opracowuje się w analogiczny sposób, przy czym z reguły przydziały tych środków będą się różnić od planowanego zużycia.

Ogólny plan zabezpieczenia materiałowego wojsk, szczególnie w zakresie amunicji, paliw i żywności, opracowuje się nie tylko w jednostkach kalkulacyjnych, lecz i wagowych na całą głębokość operacji /szczegółowo na okres wykonania zadania bliższego i ogólnie na zadanie dalsze/. Opracowany plan na zadanie dalsze uściśla się w toku operacji, doprowadzając go do takiego stopnia szczegółowości /z dokładnością do dni/ jak dla okresu wykonania zadania bliższego.

Szczegółowe plany opracowywane przez służby zaopatrujące są dalszym rozwinięciem i uzupełnieniem ogólnego planu, jak np.:

- podział środków materiałowych na poszczególne asortymenty;
- ewidencja stanu środków materiałowych;
- prowadzenie ewidencji planowanych przychodów, w tym również przybycia zapasów wg dni;
- plan wykorzystania zasobów miejscowych;
- plan zaopatrywania w rakiety;
- plan zaopatrywania w części zamienne, materiały naprawcze itp.

W razie podziału ruchomej bazy armii /np. na dwa oddzielne kierunki/, dla uproszczenia zaopatrywania określa się przydziały jednostek na zaopatrzenie do konkretnej części bazy, które w toku operacji mogą być korygowane w zależności od zmian w ugrupowaniu /podporządkowaniu/ związków taktycznych i oddziałów. W tym wypadku przydziały na zaopatrzenie i założenia planu zabezpieczenia materiałowego są z kolei podstawą do właściwego podziału zapasów według kierunku zaopatrywania oraz do racjonalnego /w zakresie czasu i ilości/ gromadzenia zapasów w poszczególnych

częściach bazy. Ustalenia te usprawniają również kierowanie przybywających transportów z zaopatrzeniem zgodnie z potrzebami oraz stanowią podstawę do organizacji i planowania przewozów materiałowych.

Plany gromadzenia zapasów oraz rozdzielniki środków materiałowych przekazuje się na potrzeby dalszego planowania i kierowania - szefowi RBA oraz kierownikom składów.

Za realizację planów zabezpieczenia materiałowego są odpowiedzialni przede wszystkim szefowie służb, natomiast sztab kwaterymistrzostwa armii spełnia, jak wspomniano, rolę ogólnego koordynatora i inspirowa bieżących przedsięwzięć związanych z realizacją tych planów.

Podstawą sprawnej - zgodnej z aktualnymi potrzebami - realizacji wspomnianych planów jest właściwa i wszechstronna ocena aktualnej oraz przewidywanej sytuacji operacyjnej i tyłowej.

W toku realizacji planów często konieczne jest ich korygowanie stosownie do aktualnej sytuacji i potrzeb, co wystąpi szczególnie w warunkach stosowania BMR. Korekty mogą dotyczyć zmian limitów zużycia i przydziałów materiałowych oraz terminów dowozu środków materiałowych itp.

Dowóz środków materiałowych do wojsk.

Podstawowym warunkiem sprawnego zabezpieczenia materiałowego wojsk jest nieprzerwany dowóz środków materiałowych oparty na kompleksowym wykorzystaniu wszystkich dostępnych rodzajów transportu.

Warunki wykonania zadań przewozowych będą różne w operacjach z użyciem i bez użycia broni jądrowej, a mianowicie:

- w pierwszym wypadku ogólne potrzeby przewozowe będą z reguły mniejsze, jednak dowóz będzie często realizowany w sposób nieregularny /w czasie i wielkości/ na duże odległości w warunkach powstawania większych zakłóceń ruchu na sieci komunikacyjnej;
- w drugim wypadku ogólne potrzeby przewozowe będą z reguły większe, a odległości przewozu oraz możliwości oddziaływania nieprzyjaciela na sieć komunikacyjną - mniejsze.

W systemie dowozu istotne znaczenie mają przeładunki. Należy dążyć do ich eliminowania lub maksymalnego ograniczenia. Wyeliminowanie przeładunków można osiągnąć przez dowóz środków bezpośrednio do odbiorcy, np. we froncie z pominięciem armijnych ogniw zaopatrywania, w armii zaś - dywizyjnego ogniw zaopatrywania. Podany sposób zaopatrywania ma szczególne znaczenie w początkowym okresie wojny, kiedy istnieje konieczność szybkiego dowiezienia środków materiałowych do walczących wojsk. Ograniczenie przeładunków uzyskuje się przez wykorzystywanie transportu niższego szczebla do odbioru środków materiałowych z najbliższych źródeł zaopatrzenia szczebla wyższego. Armia może np. pobierać środki materiałowe własnym transportem z baz frontu i dostarczać je do dywizji lub dywizje pobierają te środki w RBA; w tym wypadku eliminuje się przeładunek na jednym ze szczebli /armia, dywizja/, przez co skraca się czas dowozu.

Można również stosować wymianę przyczep lub jednorodnych pododdziałów transportowych.

Ważną sprawą w dowozie jest ograniczenie przebiegu transportu bez ładunku. Dotyczy to przede wszystkim wykorzystania transportu samochodowego na szczeblu taktycznym i armijnym. Sytuacja taka powstaje po przekazaniu odbiorcy przewożonych środków materiałowych. W tym wypadku często będzie celowe zatrzymywanie opróżnionego transportu w miejscu przekazania zapasów w celu ponownego załadowania po podejściu środków transportowych RBA lub skierowanie go do najbliższych źródeł zaopatrzenia po odbiór nowych środków materiałowych.

Wskutek strat i uszkodzeń technicznych zdolność przewożenia transportu samochodowego będzie w toku walki stopniowo malała. Aby ją rekompensować, należy zwiększyć intensywność wykorzystania środków transportowych m.in. przez stosowanie zamienności pracy kierowców /warunek posiadania po dwóch kierowców na wóz w całości lub części transportu dowozu/ oraz angażowanie w poszczególnych ogniwach dowozu wszystkich dostępnych środków transportowych.

Potrzeby dowozu środków materiałowych na uzupełnienie określa się w planie materiałowego zabezpieczenia wojsk z uwzględnieniem zużycia tych środków i dopuszczalnego zmniejszenia zapasów.

Orientacyjna wielkość tych potrzeb w operacji zaczepnej armii może wynosić w zadaniu bliższym armii 7000-8000 ton, w zadaniu dalszym 6000-7000 ton, średnio dziennie około 2500 ton.

x

Wielkość potrzeb dowozu w operacji zaczepnej armii z uwzględnieniem rodzajów środków materiałowych przedstawia tabela:

Wyszczególnienie	Zad. bliższe /3 dni/	Zad. dalsze /3 dni/	Druga operacja /6 dni/	Razem	Stosunek procentowy	Średnio dziennie w tonach
Amunicja	4200- 4800	3200- 3700	4300- 4700	11700- 13200	45%	1000- 1100
Paliwa	1750- 2000	2600- 3000	7100- 7600	11450- 12600	42%	950- 1000
Żywność	180- 200	180- 200	380- 420	740- 820	3,5%	60-70
Mat. i sprzęt rodz. wojsk i służb	870- 1000	520- 600	1220- 1280	2610- 2880	9,5%	220-230
Razem:	7000- 8000	6500- 7000	13000- 14000	26500- 29500	100%	2230- 2400
% %	28%	24%	48%	100%	-	-

x

Jeśli transport samochodowy armii będzie odgrywał główną rolę w dowozie zaopatrzenia do wojsk, to z porównania średnich dziennych potrzeb i jednorazowej zdolności przewozowej wynika, że jego zaangażowanie w dowozie w ciągu doby będzie wynosiło około 50%.

Powyższy wskaźnik - biorąc pod uwagę warunki dowozu - obrazuje możliwości przewozowe armii do wykonania jednego pełnego obrotu w ciągu doby /uwzględniając w tym stratę czasu na przeładunek/ z tym, że dobowy dowóz z zasady jest mniejszy od jednorazowej zdolności załadowniczej posiadanego transportu samochodowego. Pozostała część transportu nie stanowi jednak w całości rezerwy możliwości przewozowych, gdyż należy dodatkowo uwzględniać konieczność przesuwania za wojskami transportu ze środkami materiałowymi nie wykorzystanymi do uzupełnienia zapasów, stratę czasu na skutek konieczności stałego łączenia dowozu z przesuwaniami do przodu RBA oraz stratę czasu na skutek przyjmowania zaopatrzenia z frontu.

Ogólnie jednak armia ma pełne możliwości wykonania zadań przewozowych, a przy racjonalnej organizacji wykorzystania zarówno transportu armijnego jak i dywizyjnego może pobierać określoną część zapasów własnym transportem z najbliższych frontowych źródeł zaopatrywania.

Organem wykonawczym kwatermistrza w zakresie organizacji planowania i realizacji przewozów materiałowych jest szef oddziału komunikacji wojskowej, który ponosi bezpośrednią odpowiedzialność za terminowe wykonanie wszystkich zadań z tym związanych. Na podstawie ogólnego /ramowego/ planu dowozu, ustalonych przez sztab limitów przewozowych oraz zapotrzebowań szefów służb opracowuje on szczegółowe plany przewozów oraz stawia zadania jednostkom transportowym, a następnie kieruje realizacją przewozów.

W planowaniu i realizacji przewozów uczestniczą w określonym stopniu również szefowie rodzajów wojsk i służb, szef RBA i kierownicy składów.

Szefowie rodzajów wojsk i służb przedstawiają szefowi komunikacji wojskowej szczegółowe zapotrzebowania na przewozy, biorąc za podstawę przyznane limity i plan zabezpieczenia materiałowego. Ponadto odpowiadają za terminowe przygotowanie środków materiałowych do załadowania i przewozu /stawiając zadania w tym zakresie kierownikom podległych składów/, a następnie dopilnowują terminów wysłania środków materiałowych.

Szef RBA przekazuje kierownikom składów dane o terminach podejścia transportów do wyładowania lub załadowania, zapewnia siły i środki do prac przeładunkowych, nadzoruje ich przebieg oraz dopilnowuje terminów wysłania ładunków ze składów.

Kierownicy składów odpowiadają za terminowe przygotowanie środków materiałowych i dokumentów transportowych, organizują załadowanie i wyładowanie transportów oraz zapewniają odpowiedni front prac przeładunkowych, uwzględniając w tym również rejonny wyczekiwania i formowania kolumn, bezkolizyjny ruch itp.

4. ZABEZPIECZENIE TECHNICZNE

Zabezpieczenie techniczne działań wojsk stanowi całokształt przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych mających na celu utrzymanie maksymalnej ilości sprzętu techniki bojowej w stałej sprawności technicznej i użytkowej, m.innymi przez odzyskanie dla wojsk - po przeprowadzeniu napraw - sprzętu uszkodzonego.

Obsługę i naprawy wykonuje się siłami załóg i obsługi sprzętu oraz oddziałów /pododdziałów/ naprawczych poszczególnych związków taktycznych i operacyjnych.

Naprawy bieżące wykonują pododdziały /oddziały/ naprawcze związków taktycznych, a naprawy średnie - oddziały frontu. Naprawy główne mogą być wykonywane w miarę możliwości na szczeblu frontu.

Armijne jednostki ewakuacyjne wysuwa się w pasy natarcia dywizji pierwszego rzutu, gdzie dokonują one przede wszystkim zbiórki i ewakuacji tego sprzętu, który jest niezbędny do prowadzenia dalszych działań bojowych i wymaga najmniejszej naprawy, a w następnej kolejności lub w miarę posiadanych możliwości - pozostały sprzęt techniczny.

Uszkodzony sprzęt ewakuuje się do punktów zbiórki w rejonach których rozwija się siły i środki naprawcze frontu.

Armijne punkty zbiórki rozwija się z zasady w rejonach największego skupienia uszkodzonego sprzętu i wyposażenia, w pobliżu dróg dowozu i ewakuacji oraz źródeł wody. We wszystkich sytuacjach rejon rozmieszczenia punktów zbiórki uszkodzonego sprzętu bojowego powinien zapewnić dogodne warunki zarówno rozwinięcia

środków naprawczych jak i zorganizowania racjonalnego procesu technologicznego napraw.

Niemniej ważnym zagadnieniem jest prawidłowa eksploatacja sprzętu przez jego użytkowników, która powinna zapewnić przedłużenie żywotności sprzętu.

Problem zabezpieczenia technicznego, z uwagi na szeroki zakres zagadnień jest tematem oddzielnego opracowania, w którym między innymi przedstawiono rozważania i propozycje odnośnie zwiększenia roli ogniwa armijnego w tym względzie drogą przesunięcia części sił i środków ze szczebla frontowego i tworzenia na tym szczeblu armijnych baz remontowych.

5. ZABEZPIECZENIE MEDYCZNE

Zabezpieczenie medyczne obejmuje profilaktykę sanitarno-medyczną oraz przedsięwzięcia leczniczo-ewakuacyjne, sanitarno-higieniczne i przeciwepidemiczne.

W działaniach bojowych podstawowym zadaniem służby zdrowia jest realizacja przedsięwzięć leczniczo-ewakuacyjnych. Realizację tych przedsięwzięć na poszczególnych szczeblach organizacyjnych zapewniają organiczne i przydzielone pododdziały i oddziały służby zdrowia oraz szpitale różnych typów. Przy czym, jak już wspomniano uprzednio, przedsięwzięcia lecznicze w określonym zakresie realizuje szczebel taktyczny, a podstawową funkcję w tej dziedzinie spełniają bazy szpitalne frontu.

Przedsięwzięcia profilaktyczne, sanitarno-higieniczne i przeciwepidemiczne stanowią zespół czynności związanych z zapewnieniem na codzień odpowiedniego stanu zdrowotnego żołnierzy. Realizuje się je pod kierownictwem i siłami służby zdrowia przy ścisłym współdziałaniu z aparatem politycznym i zaopatrzeniowym. Do realizacji tych przedsięwzięć wykorzystuje się ponadto batalion przeciwepidemiczny i ruchome grupy weterynaryjne występujące na szczeblu armii.

Nieodzownym warunkiem prawidłowej organizacji zabezpieczenia medycznego w działaniach bojowych jest ustalenie najbardziej prawdopodobnej ilości strat sanitarnych w przestrzeni i czasie, co pozwoli na należyte zorganizowanie pomocy medycznej

/punkty medyczne, bazy szpitalne i ich oddziały/ i ewakuacji oraz dokonanie właściwego podziału posiadanych sił i środków.

Na podstawie dotychczasowych doświadczeń przyjmuje się, że średnie dzienne straty sanitarne wojsk w operacji zaczepnej mogą kształtować się następująco:

Wyszczególnienie		Straty sanitarne w skali:	
		ZT ogólnowojsk.	armii
Średnio w ciągu doby walk w stosunku do stanu rzeczywistego		10-15%	2,5 - 4%
Z tego od broni:	konwencjonalnej	2-4%	0,6-1,0%
	jądrowej	4-8%	1,5-2%
	chemicznej	3-5%	0,3-0,7%
	biologicznej	1-3%	0,1-0,3%

Z ogólnej ilości strat sanitarnych 90-95% należy ewakuować ze szczebla taktycznego.

Wszystkie polowe szpitale frontu rozmieszczone na kierunku armii zapewniając pomoc medyczną porażonym i chorym bez względu na ich przynależność do związku operacyjnego lub taktycznego, rodzaju sił zbrojnych lub wojsk. Do ewakuacji porażonych i chorych angażuje się samochodowy transportsanitarny szczebla nadrzędnego. Nie wyklucza się przy tym możliwości ewakuacji własnym transportem do najbliższych rozwiniętych punktów medycznych lub szpitali, co może np. dotyczyć drugich rzutów, odwodów, oddziałów tyłowych itp.

Ewakuację ze związków taktycznych i oddziałów do szpitali frontowych prowadzi się armijnym transportem sanitarnym. Ponadto do tego celu może być wykorzystywany /po odpowiednim przystosowaniu/ transport ogólnego przeznaczenia, co może mieć szczególnie miejsce w wypadku zwiększonych potrzeb przekraczających możliwości przewozowe transportu specjalnego, głównie zaś podczas ewakuacji z rejonów masowych strat sanitarnych.

Podczas udzielania pomocy porażonym i chorym stosuje się zasadę etapowości, czyli dokonywania z góry określonych zabiegów na danym etapie ewakuacji zgodnie ze wskazaniami wynikającymi ze stanu porażonego /chorego/. Na szczeblu taktycznym żołnierze otrzymują kolejno pomoc przedlekarską, lekarską oraz lekarską kwalifikowaną. Są to niezbędne zabiegi dla zachowania życia i zdrowia oraz przygotowanie porażonych i chorych do dalszej ewakuacji do szpitali frontu, gdzie przeprowadza się właściwe leczenie. Żołnierze wymagający leczenia trwającego ponad miesiąc ewakuowani są, po dokonaniu zabiegów, do szpitali na obszarze kraju.

Likwidację skutków użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia organizują w ścisłym współdziałaniu wojska inżynieryjne, chemiczne i służba zdrowia. Do tego celu wykorzystuje się wszystkie najbliższe dostępne siły i środki, a prócz tego, szczególnie w wypadku masowych strat, do rejonów porażenia kieruje się odwoły medyczne armii i transport sanitarny, a ze szczebla frontu przede wszystkim szpitale.

Medyczne bataliony wzmocnienia z reguły przydziela się związkom taktycznym, co w połączeniu z organicznymi batalionami medycznymi umożliwia dywizjom właściwe zorganizowanie zabezpieczenia medycznego przez przesuwanie i rozwijanie bezpośrednio za wojskami na przemian dywizyjnego batalionu medycznego i medycznego batalionu wzmocnienia.

Ewakuacja rannych z batalionów medycznych do baz szpitalnych /oddziałów/ frontu, jak wynika z poprzednich rozważań, odbywa się armijnym transportem sanitarnym.

W celu zapewnienia ciągłości tej ewakuacji bazy szpitalne /ich oddziały/ rozwija się w takiej odległości od batalionów medycznych, aby ogniwo ewakuacji na danym kierunku rozwinięcia tych baz nie przekraczało 100-120 km.

W razie opóźnień w ewakuacji lub konieczności zwolnienia i przesunięcia za wojskami dywizyjnego punktu medycznego - porażonych i chorych przyjmuje i leczy kompania hospitalizacyjna.

W okresie organizacji operacji realizuje się niezbędne zabiegi sanitarno-higieniczne i przeciwepidemiczne. W czasie prowadzenia operacji organizuje się rozpoznanie sanitarno-epidemiczne rejonu działań bojowych i przeprowadza się sanitarno-

profilaktyczne i przeciwepidemiczne przedsięwzięcia. Armijny batalion przeciwepidemiczny przesuwają się za nacierającymi wojskami, rozpoznaje ogniska epidemiczne ustalone przez służbę zdrowia związków taktycznych /oddziałów/ i w miarę możliwości likwiduje je oraz wykrywa nowe ogniska, nie rozpoznane przez służbę zdrowia związków taktycznych. Przedsięwzięcia dotyczące ochrony żołnierzy przed chorobami zakaźnymi, wspólnymi dla ludzi i zwierząt, przeprowadza służba zdrowia razem ze służbą weterynaryjną.

6. ZABEZPIECZENIE BOJOWE TYŁÓW

Zabezpieczenie bojowe tyłów stanowi element składowy zabezpieczenia działań bojowych wojsk i jest realizowany w sposób scentralizowany według jednolitego planu opracowanego przez sztab armii. Za organizację zabezpieczenia działań bojowych wojsk, w tym również tyłów, jest odpowiedzialny dowódca armii. W zależności od konkretnej sytuacji operacyjno-taktycznej i istniejących warunków bezpieczeństwa w strefie tyłów jest on obowiązany do wydzielania sił i środków niezbędnych do zabezpieczenia zagrożonych oddziałów tyłowych, odcinków dróg, mostów, przepraw i rejonów przeładunkowych.

Bezpośrednim organizatorem zabezpieczenia bojowego tyłów armii w ramach własnych oraz przydzielonych sił i środków jest kwatermistrz-zastępca dowódcy armii.

Zabezpieczenie bojowe tyłów obejmuje systemy powiadamiania i alarmowania, obronę przed skutkami użycia broni masowego rażenia, obronę przeciwdesantową, obronę przeciwdywersyjną, obronę przeciwlotniczą i maskowanie. Mając na uwadze kompleksowe zagrożenie tyłów wyrażające się w możliwości oddziaływania na nie różnymi typami rakiet, lotnictwa, desantów, grup dywersyjnych i wrogo ustosunkowanej ludności cywilnej na terenach nieprzyjaciela - można wnioskować, iż zabezpieczenie bojowe tyłów posiada zasadnicze znaczenie dla ich żywotności, a w konsekwencji - możliwości realizacji przez nie zadań zabezpieczenia tyłowego wojsk armii.

Obrona i ochrona tyłów armii obejmuje szereg wzajemnie uzupełniających się przedsięwzięć z zakresu zabezpieczenia tyłowych organów dowodzenia oraz oddziałów tyłowych i sieci komunikacyjnej przed oddziaływaniem broni masowego rażenia, lotnictwa, grup dywersyjnych, pododdziałów wojsk lądowych i powietrznych nieprzyjaciela, maskowanie rejonów rozmieszczenia tyłów, zabezpieczenie przeciwpożarowe oraz przygotowanie odpowiednich sił i środków /zarówno ze składu tyłów, jak i przydzielonych pododdziałów/ do sprawnej likwidacji skutków wszelkich form oddziaływania nieprzyjaciela na tyły.

Realizację tych przedsięwzięć zapewnia się przez utrzymanie jednostek tyłowych armii w stałej gotowości do odparcia ataków grup dywersyjnych i desantów powietrznych nieprzyjaciela, umiejętne wykorzystywanie właściwości ochronnych terenu, inżynierską rozbudowę rejonów rozmieszczenia, maskowanie i rozróżnione rozmieszczenie tyłów oraz zapasów materiałowych, nieustanne prowadzenie rozpoznania skażeń, dobrze zorganizowany system powiadamiania o niebezpieczeństwie napadu nieprzyjaciela, ciągłe doskonalenie obrony i ochrony oraz systematyczne szkolenie jednostek tyłowych w zakresie realizacji zadań w systemie obrony i ochrony tyłów.

Organizatorem obrony i ochrony tyłów armii jest jej kwatermistrz - zastępca dowódcy, a jego organem wykonawczym w tym zakresie - sztab kwatermistrzostwa armii.

Na podstawie decyzji i wytycznych dowódcy armii oraz wniosków z analizy zadania i oceny położenia kwatermistrz podejmuje decyzję o organizacji obrony i ochrony tyłów. Decyzje i wytyczne kwatermistrza armii oraz zarządzenie lub wyciąg z planu zabezpieczenia wojsk, otrzymane ze sztabu, stanowią podstawę do planowania i stawiania zadań obrony i ochrony.

Zabezpieczenie przeciwchemiczne - dezaktywacja, odkażanie.

Przez zabezpieczenie tyłów armii przed skutkami działania broni chemicznej rozumie się szeroki wachlarz przedsięwzięć mających na celu uodpornienie tyłów na uderzenia tej broni oraz maksymalne osłabienie jej niszczącego działania.

Zabezpieczenie przeciwochemiczne obejmuje rozpoznanie skażeń i zakażeń, powiadamianie jednostek tyłowych oraz ich rozśrodkowanie i maskowanie, inżynierską rozbudowę rejonów rozmieszczenia tyłów, wyposażenie żołnierzy w indywidualne i zbiorowe środki ochrony przed skażeniami, czynności sanitarno-profilaktyczne i likwidację skutków uderzeń bronią chemiczną. Zabezpieczenie przeciwochemiczne tyłów armii stanowi element składowy systemu obrony przed bronią masowego rażenia /OPBMAR/ armii, który również w stosunku do tyłów ustala sztab kwatermistrzostwa armii przy współdziałaniu Szefostwa Wojsk Chemicznych.

W operacji zaczepnej armii należy się liczyć z tym, iż nieprzyjaciel najczęściej będzie stosował naziemne uderzenia jądrowe, które spowodują w zasadzie większe skażenia niż w operacji obronnej, a stąd i zakres dezaktywacji będzie większy. Zabiegi specjalne, obejmujące m.in. dezaktywację i odkażanie sprzętu, umundurowania i środków materiałowych będą wykonywane w zasadzie przez oddziały tyłowe armii. W razie jednak konieczności wykonania masowych zabiegów specjalnych - na potrzeby tyłów powinny być przydzielone pododdziały wojsk chemicznych. Tyły armii nie posiadają bowiem pododdziałów chemicznych do przeprowadzania dezaktywacji i odkażania umundurowania. Tego rodzaju prace będą wykonywane siłami wojsk chemicznych armii i frontu. Likwidację skażeń żywności organizuje służba żywnościowa przy ścisłej współpracy ze służbą zdrowia i wojskami chemicznymi. W operacji zaczepnej armii poważnym problemem jest dezaktywacja wody, którą przeprowadzają wojska inżynierskie również przy współpracy służby zdrowia.

Zabezpieczenie inżynierskie.

Najskuteczniejszą obronę i ochronę tyłów przed wszelkimi rodzajami uderzeń nieprzyjaciela zapewnia inżynierska rozbudowa rejonów ich rozmieszczenia. Ma ona na celu przygotowanie ukryć dla ludzi, sprzętu i transportu.

Stopień inżynierskiej rozbudowy rejonów oddziałów tyłowych armii zależy od konkretnych warunków terenowych, posiadanego czasu, sił i środków. Należy przy tym zaznaczyć, że potrzeby w tym zakresie zawsze będą przerastały możliwości, ponieważ tyły armii w miarę rozwoju operacji stale przemieszczają się, zatrzymując się

jedynie dla przyjęcia lub wydania zaopatrzenia. Dlatego na tym szczeblu dowodzenia szczególnego znaczenia nabiera umiejętny wybór i maksymalne wykorzystanie właściwości ochronnych terenu.

Dla przykładu wystarczy nadmienić, że różnego rodzaju nie przykryte wykopy, szczeliny, odcinki tranzei - osłabiają stopień dawki promieniowania 2-3 razy, a przykryte 10-20 razy. Przykrycia typu przeciwdławkowego /różnego rodzaju schrony i piwnice/ praktycznie wykluczają możliwość napromieniowania ludzi i skażenia przechowywanego w nich sprzętu.

Inżynierska rozbudowa rejonów rozmieszczenia tyłów armii powinna przede wszystkim stanowić uzupełnienie - stosownie do potrzeb /naturalnych i sztucznych/ właściwości ochronnych terenu. Zadania w tym zakresie realizowane są siłami kompanii inżynierskiego zabezpieczenia tyłów oraz wszystkich oddziałów tyłowych armii, przy czym w pierwszej kolejności przygotowuje się ukrycia dla ludzi, w drugiej dla transportu z paliwami i amunicją oraz materiałami wybuchowymi, a w trzeciej dla transportu z pozostałymi rodzajami zaopatrzenia.

Zabezpieczenie przeciwlotnicze i przeciwdywersyjne.

Tyłom armijnym zagraża lotnictwo taktyczne /na kierunku nadmorskim lotnictwo morskie/ nieprzyjaciela z różnymi środkami rażenia /bomby konwencjonalne i jądrowe, rakiety, napalm, środki chemiczne i biologiczne/, działające na całą głębokość tyłów.

Z powyższego wynika, iż zabezpieczenie przeciwlotnicze tyłów ma kapitalne znaczenie dla ich żywotności i funkcjonowania. Tyły armii ze względu na swoje ugrupowanie korzystają z ogólnego systemu osłony przeciwlotniczej armii i frontu, a sztab armii planując wykorzystanie oddziałów przeciwlotniczych powinien uwzględniać również skuteczną osłonę tyłów. Ponadto oddziały tyłowe armii, wykorzystując posiadaną broń strzelecką, zwalczają niskolocące samoloty i śmigłowce ogniem salwowym.

Niezależnie od użycia lotnictwa, nieprzyjaciel ma możliwość oddziaływania na system dowodzenia tyłami i tyły siłami grup dywersyjnych z zadaniem obezwładnienia i niszczenia szczególnie ważnych urządzeń sieci komunikacyjnej, transporterów ze sprzętem raketowym i amunicją jądrową oraz transportów z paliwem,

amunicją i sprzętem chemicznym, a także systemu łączności organów dowodzenia tyłami armii.

Rozśrodkowanie tyłów armijnych z jednej strony sprzyja obronie przed bronią masowego rażenia, a z drugiej ułatwia przenikanie grup dywersyjnych w głąb ich ugrupowania.

Możliwości oddziaływania grup dywersyjnych zmuszają przede wszystkim do organizacji obrony i ochrony tyłów w ramach ogólnego systemu obrony przeciwdywersyjnej armii.

Tyły armii ze względu na ograniczone możliwości zwalczania sił dywersyjnych nieprzyjaciela oraz konieczność ciągłego wykonywania zadań w systemie tyłowego zabezpieczenia wojsk w określonych sytuacjach taktyczno-operacyjnych /aktywne działanie grup dywersyjnych/ powinny być zabezpieczane przez II-rzutowe związki taktyczne lub odwody rodzajów wojsk. Główny wysiłek tyłów armii w tym zakresie skupia się na utrzymywaniu stałej gotowości do zwalczania tych grup, co się wyraża m.in. w organizacji sieci posterunków wartowniczo-ochronnych i obserwacyjnych, wyznaczeniu dyżurnych /alarmowych/ pododdziałów, rozbudowie stanowisk ogniowych, organizacji współdziałania z jednostkami nietyłowymi rozmieszczonymi w bliskim sąsiedztwie tyłów.

Maskowanie.

Maskowanie tyłów armii ma na celu ukrycie miejsca ich rozmieszczenia przed obserwacją nieprzyjaciela, przy czym ze względu na zakres, zakładane cele oraz charakter przedsięwzięć, dzieli się ono na operacyjne i bezpośrednie.

Maskowanie operacyjne tyłów organizuje się w ramach ogólnego maskowania operacyjnego ustalonego przez sztab armii. Ma ono na celu ukrycie najważniejszych oddziałów tyłowych i skierowanie uwagi nieprzyjaciela na obiekty drugorzędne i pozorne.

Maskowanie bezpośrednie tyłów ma na celu bezpośrednio ukrycie pracy i rzeczywistych rejonów rozmieszczenia jednostek i obiektów tyłowych oraz ruchu transportów zaopatrzeniowych przed rozpoznaniem ich przez nieprzyjaciela.

Ukrywanie to polega na całkowitym maskowaniu rejonów rozmieszczenia tyłów armii przez maksymalne wykorzystanie naturalnych właściwości maskujących terenu oraz etatowych podręcznych i technicznych środków maskowania.

Ukrywanie realizowane jest siłami i środkami jednostek tyłowych i polega na: deformacji pojedynczych obiektów tyłowych, malowaniu deformującym, ochronnym i pozorującym; dostosowaniu obiektów tyłowych do otaczającego terenu przez wykorzystanie jego właściwości maskujących, stosowaniu siatek maskujących, dymów i różnego rodzaju podręcznych środków maskowania.

7. DOWODZENIE TYŁAMI

Dowodzenie tyłami jest nierozłączną częścią składową ogólnego dowodzenia wojskami. Ma ono jednak wiele cech specyficznych, które wynikają:

- z odrębności problematyki zabezpieczenia tyłowego walczących wojsk przy szerokim jej zakresie i różnorodności;
- kierowania działalnością związków i oddziałów tyłowych o różnorodnym przeznaczeniu, wyposażeniu i sposobie działania;
- usługowego charakteru działalności tyłów w stosunku do związków taktycznych i oddziałów armii.

Tyłami dowodzi się z kwatermistrzowskiego stanowiska dowodzenia /KSD/. KSD organizowane jest od szczebla pułku wzwyż i stanowi zasadniczy element kierowania działalnością związków i oddziałów tyłowych oraz całokształtem tyłowego zabezpieczenia wojsk.

Średnie odległości KSD poszczególnych szczebli dowodzenia tyłami od przedniego skraju i SD wynoszą:

Szczepel dowodzenia	Odległość w km		Powierzchnia rozmieszczenia
	od przedn. skraju	od SD	
KSD pułku	12-15	7-10	0,1
KSD dywizji	20-30	10-15	0,5
KSD armii	35-40	15-20	3,4

Rejon rozmieszczenia KSD powinien zapewniać dobre warunki organizacji łączności i kierowania tyłami, dogodne rozmieszczenie poszczególnych elementów sztabu /w tym centrum dowodzenia/, służb tyłowych i jednostek obsługi oraz odpowiednie warunki maskowania, bezpieczeństwa i dojazdu.

Sprawna działalność KSD armii zależy również od właściwego zorganizowania łączności wewnętrznej, zapewniającej ciągłość wzajemnej informacji między komórkami organizacyjnymi i poszczególnymi osobami.

Dla wymiany informacji i przesyłania ich bezpośrednio na KSD, ze składu kwatermistrzostwa armii wydziela się na SD /WSD/ grupę operacyjną tyłów, która niekiedy na czas ograniczony może przejąć dowodzenie zabezpieczeniem tyłowym armii.

KSD armii w toku operacji przesuwają się zorganizowanie, aby zapewnić dowodzenie jednostkami tyłowymi oraz ściśle współdziałanie ze stanowiskami dowodzenia. Organizacja przesunięcia KSD jest taka sama jak stanowiska dowodzenia armii.

Szefowie służb kierują działalnością podległych im jednostek tyłowych bezpośrednio lub poprzez szefostwa baz stosownie do ustaleń kwatermistrza - z-cy d-cy armii i z-cy dowódcy d/s technicznych. Ustalenia i polecenia kwatermistrza - z-cy d-cy armii w dziedzinie organizacji tyłów, dowozu środków materiałowych i zaspakajania potrzeb wojsk w pionach podporządkowanych mu służb obowiązują wszystkich szefów służb i rodzajów wojsk oraz dowódców niższych szczebli, analogicznie polecenia z-cy d-cy d/s technicznych w zakresie zabezpieczenia materiałowego w pionie podporządkowanych mu służb oraz w zakresie zabezpieczenia technicznego.

Aby zapewnić ciągłość dowodzenia tyłami w zakresie tyłowego zabezpieczenia wojsk, organizuje się na potrzeby KSD następującą łączność:

a/ łączność radiowa

- z kwatermistrzostwem frontu - w sieci radiowej kwatermistrza frontu,
- ze sztabem armii - w sieci radiowej punktów dowodzenia,
- w zakresie naprowadzenia samolotów i śmigłowców łącznikowych - w sieci radiowej lotnictwa łącznikowego armii,
- w zakresie powiadamiania o sytuacji powietrznej i skażeniach promieniotwórczych - w sieciach radiowych powiadamiania

SD OPL armii oraz frontowych stacji obliczeniowo-analitycznej skażeń /SOAS/,

- sieć radiową kwatermistrza armii z kwatermistrzami związków taktycznych ogólnowojskowych,
 - sieć radiową kwatermistrza armii z kwatermistrzami pozostałych związków i oddziałów armii,
 - sieć radiową /kierunek radiowy/ kwatermistrza armii z szefostwem RBA,
 - sieć radiową szefa komunikacji wojskowej armii z jednostkami transportu samochodowego i batalionem drogowo-eksploatacyjnym /bde/,
 - dyspozytorską sieć radiową szefa komunikacji wojskowej armii z punktami dyspozytorskimi bde, kompanii eksploatacyjnych i plutonami regulacji ruchu,
 - jedną - dwie sieci radiowe szefa służby zdrowia z jednostkami służby zdrowia,
 - sieć radiową szefa uzbrojenia armii z szefostwem APTBR,
 - sieć radiową szefa służby czołgowo-samochodowej armii,
- Z-ca d-cy armii d/s technicznych w celu zapewnienia kierowania jednostkami służb technicznych wykorzystuje sieci radiowe szefa służby uzbrojenia i elektroniki oraz szefa służby czołgowo-samochodowej armii. Ponadto wykorzystuje zorganizowany na KSD armii system łączności radiowej i radiowo-przewodowej;

b/ łączność przewodowo-radioliniowa

- z KSD związków taktycznych ogólnowojskowych,
- z KSD związków taktycznych i oddziałów armii,
- z szefostwem RBA, APTBR oraz określonymi jednostkami;

c/ łączność środkami ruchomymi

na kierunkach z: KSD frontu i związków taktycznych, szefostwami RBA i APTBR oraz określonymi oddziałami armii.

Do zasadniczych dokumentów dowodzenia należą:

- plan organizacji tyłów i tyłowego zabezpieczenia operacji;
- rozkaz lub zarządzenie kwatermistrzowskie.

Plan organizacji tyłów i tyłowego zabezpieczenia operacji - stanowi zbiór zasadniczych i pomocniczych dokumentów opracowanych w formie graficznej na mapie /w skali 1:200 000/, tabelarycznej i tekstowej.

W skład tego planu wchodzi między innymi następujące dokumenty:

- mapa organizacji tyłów na całą głębokość planowanej operacji, ze szczególnym uwzględnieniem ugrupowania, rozmieszczenia i przegrupowania poszczególnych zgrupowań i oddziałów tyłowych w toku operacji oraz systemu komunikacyjnego;
- plan materiałowego zabezpieczenia wojsk w toku operacji uwzględniający stan wyjściowy, normy zużycia i uzupełnienia środków materiałowych w poszczególnych okresach /dniach/ operacji;
- plan dowozu do wojsk środków materiałowych z poszczególnych źródeł zaopatrywania, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb i możliwości w tym zakresie;
- plan zabezpieczenia medycznego operacji z uwzględnieniem ewakuacji rannych i chorych;
- plan obrony i ochrony tyłów;
- plan organizacji systemu łączności i dowodzenia tyłami w toku operacji;
- inne dokumenty wynikające z konkretnych potrzeb i sytuacji operacyjno-tyłowej, warunków terenowych, atmosferycznych itp.

Podstawą do opracowania planu organizacji tyłów i tyłowego zabezpieczenia operacji jest decyzja dowódcy, dyrektywa kwatermistrzowska szczebla nadrzędnego, stan i położenie tyłów oraz decyzja kwatermistrza.

Rozkaz /zarządzenie/ kwatermistrzowski - jest dokumentem, który w formie rozwiniętej decyzji doprowadza do zainteresowanych wykonawców zadania wynikające z planu organizacji tyłów i tyłowego zabezpieczenia operacji.

Opracowaniem rozkazu /zarządzenia/ kwatermistrzowskiego zajmuje się sztab kwat.armii, który sporządza odpowiednie wyciągi przekazywane sukcesywnie do zainteresowanych wykonawców. Rozkaz /zarządzenie/ kwatermistrzowski powinien w sposób jednoznaczny regulować niżej wymienione zagadnienia:

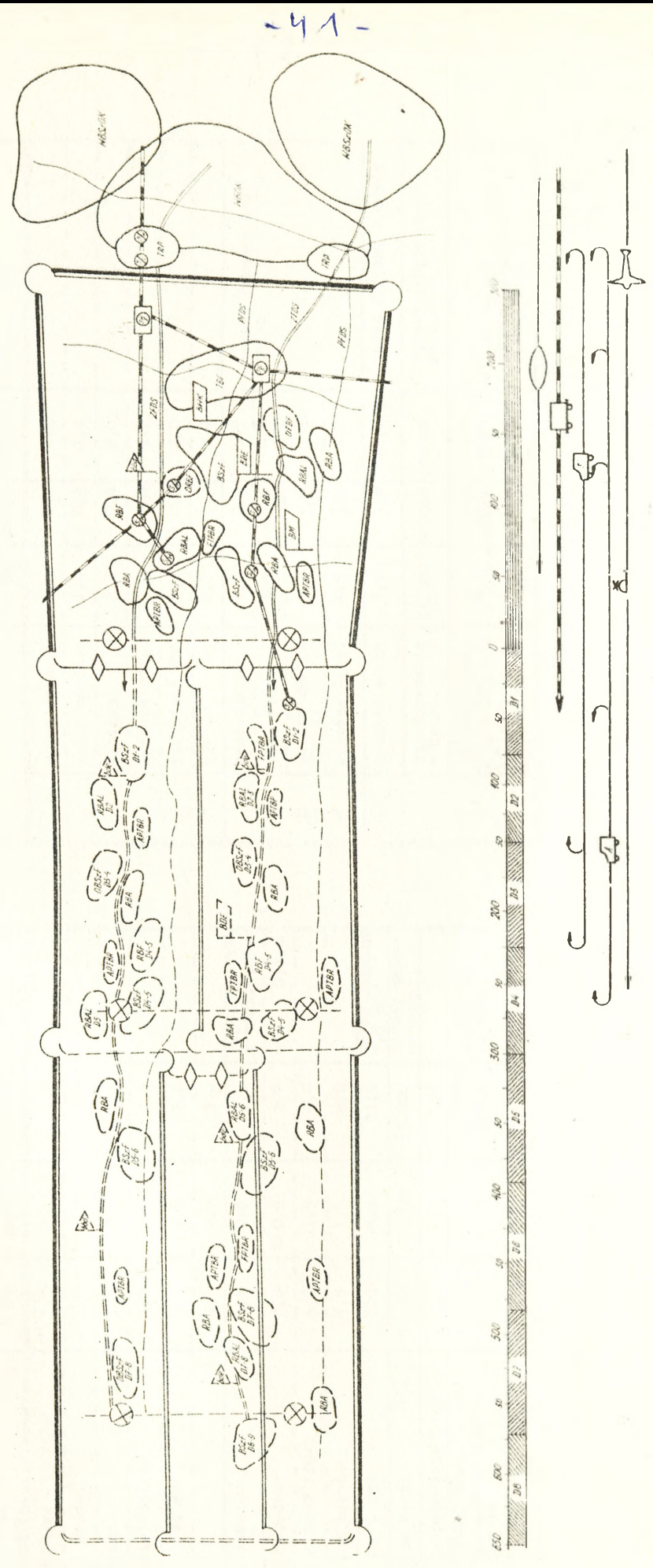
- rejony rozmieszczenia zasadniczych zgrupowań jednostek tyłowych i planowane rejony ich przesunięcia w toku operacji;
- zabezpieczenie komunikacyjne planowanej operacji ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania i obsługi sieci komunikacyjnej;
- normy zużycia środków materiałowych w toku operacji z rozbięciem na poszczególne związki taktyczne;

- organizację zaopatrywania związków taktycznych oraz współdziałających wojsk armii sojusznicznych;
- organizację i system dowozu środków materiałowych oraz wykorzystanie transportu samochodowego;
- zabezpieczenie techniczne operacji z określeniem ogólnych rejonów rozmieszczenia jednostek remontowo-ewakuacyjnych, rejonów /rubieży/ rozwinięcia punktów uszkodzonego sprzętu bojowego oraz dróg ewakuacji;
- zabezpieczenie medyczne operacji, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji ewakuacji sanitarnej, zaopatrywania w sprzęt i środki medyczne, w krew i środki krwiozastępcze itp.;
- obronę i ochronę związków i oddziałów tyłowych, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczenia stanu osobowego, środków materiałowych i technicznych przed skutkami działania broni masowego rażenia, lotnictwa, grup dywersyjno-rozpoznawczych;
- zasady, formy i terminy składania meldunków i sprawozdań o stanie tyłów;
- rozmieszczenie KSD i przemieszczanie go w czasie operacji oraz organizacja łączności dowodzenia i powiadamiania.

Załączniki:

1. Struktura organizacyjna tyłów armii.
2. Organizacja tyłów armii i frontu w operacji zaczepnej.
3. Urzutowanie zapasów podstawowych środków materiałowych w ZT i armii.
4. Organizacja łączności radiowej tyłów armii.
5. Organizacja łączności przewodowo-radioliniowej tyłów armii w operacji zaczepnej.
6. Możliwości zasadniczych jednostek tyłowych armii.

ORGANIZACJA TYŁÓW ARMII I FRONTU W OPERACJI ZACZEPNEJ (wariant)

Str. nr

URZUTKOWANIE ZAPASÓW

podstawowych środków materiałowych na szczeblu armii

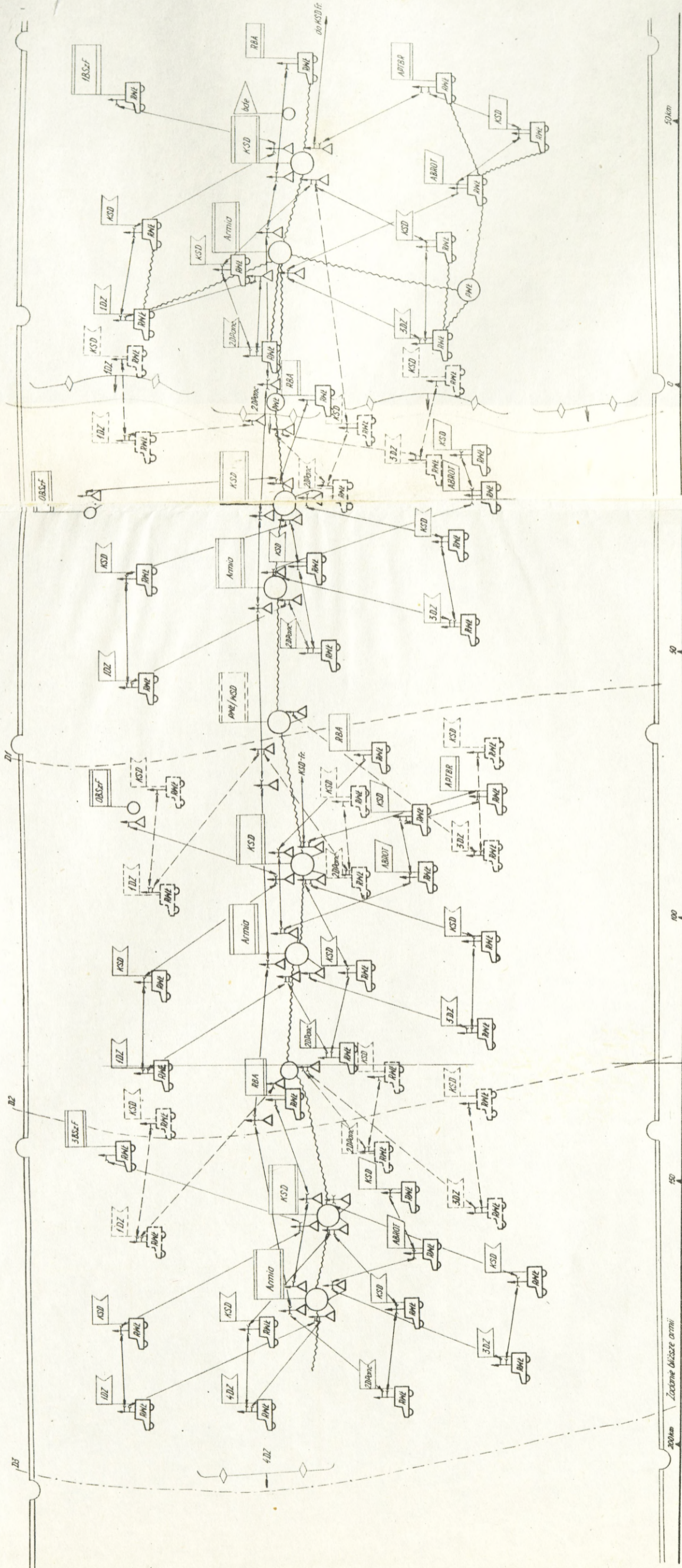
2. Do wprowadzenia w latach 1971-72

1. Dotychczasowe

Podzaje środków materiałowych	W oddz i ZT	Składy armii	RAZEM	Uwagi
strzelecka	1,0	0,15	1,15	
art. i moźdz.	1,0	0,25	1,25	
czołgowa	2,25	0,25	2,5	
przeciwlotn.	2,0	0,5	2,5	
rakietowa BM	1,5	0,5	2,0	
PPK	2,5	0,5	3,0	
benz. samoch.	1,5	0,4	1,9	zapasy dorazny w oddz. 0,25 jn
olej napędowy	2,0	0,7	2,7	"- 0,5 jn
paliwo PS-2 / PS-1/	4,5	1,5	6,0	
benzyna lotnicza	4,5	1,5	6,0	
żywność w rdz	7,0	4,0	11,0	zapasy dorazny 2,0 rdz
umund. w kompl.	63.000	22.000	85.000	zapasy podano no sumar.
zaopatrzenie bieżące czasu "w"	1 m-c	0,5 m-ca	1,5 m-ca	zapasy podano no sumar.
zaopatrzenie na rannych	70.000	30.000	100.000	
Inne				
Palwa w jn				
benz. samoch.	1,5	0,4	1,9	zapasy dorazny bez zmian
olej napędowy	2,0	0,7	2,7	
paliwo PS-2 / PS-1/	4,5	1,5	6,0	
benzyna lotn.	4,5	1,5	6,0	
żywność w rdz	7,0	4,0	11,0	zapasy dorazny 2,0 rdz
umundurowanie w kompl.	63.000	22.000	85.000	zapasy podano sumarycznie
zaop. bież. cz. "w"	1 m-c	0,5 m-ca	1,5 m-ca	zapasy podano sumarycznie
zaop. na rannych	70.000	30.000	100.000	
RAZEM				
strzelecka	1,0	0,2	1,2	
art. i moźdz.	1,0	0,5	1,5	
czołgowa	2,25	0,4	2,65	
przeciwlotn.	2,0	0,75	2,75	
rakietowa BM	1,5	0,5	2,0	
PPK	2,5	0,5	3,0	
benz. samoch.	1,5	0,4	1,9	
olej napędowy	2,0	0,7	2,7	
paliwo PS-2 / PS-1/	4,5	1,5	6,0	
benzyna lotn.	4,5	1,5	6,0	
żywność w rdz	7,0	4,0	11,0	
umundurowanie w kompl.	63.000	22.000	85.000	
zaop. bież. cz. "w"	1 m-c	0,5 m-ca	1,5 m-ca	
zaop. na rannych	70.000	30.000	100.000	

ORGANIZACJA ŁĄCZNOŚCI PRZENOSIWO-RADIOLINOWEJ TYŁOWY ARMII W OPERACJI ZACZEPNEJ

(Układ statyczny na głębokości zadania bliższego)

Skala 1: 500 000
(1cm = 5km)

MOŻLIWOŚCI ZASADNICZYCH JEDNOSTEK TYŁOWYCH ARMII

Reg. nr

Nazwa i przeznaczenie	Podstawowe wyposażenie		Ilość	Możliwości - wskaźniki	Rozmieszczenie		Przebazowanie i sposób, środki
	Rodzaj - typ				Czas-Gotowość rozwn. zwin.	Powierzchnia rozm. w km ²	
	2	3	4	5	6	7	8
<p><u>Batalion zabezpieczenia KSD armii</u> Zapewnienie warunków bytowych, zabezpieczenie inżynieryjne, ochrona i obrona KSD. Rozmieszcza się w rejonie KSD</p>	<ul style="list-style-type: none"> - radiostacja UKF R-105 - radiostacja UKF R-126 - elektrownie - koparki i spycharki - most towarzyszący SMT - pojazdy mech. 	<ul style="list-style-type: none"> 15 8 8 2 1 162 	<p>Prace ziemne około 200 m³ na godz. Zabezpieczenie dopływu prądu do 350 punktów świetlnych. Budowa studni głębinowej 6-7 dni Filtrowanie wody 7-8 tys.l/godz. Wycięcie 1400 drzew lub przygotowanie 480 m³ okrągłaków w ciągu doby. Budowa mostu 12,5 mb - z marszu</p>	<p>3-6 Godz.</p> <p>4-6 Godz.</p>	<p>3-4 km²</p>	<p>Własnym transportem. Tempo marszu 30 km/godz.</p>	
<p><u>Kompania łączności KSD armii</u> Zapewnienie łączności radiowej i przewodowej na KSD armii z podległymi oddziałami /RBA, APTBR, bde/</p>	<ul style="list-style-type: none"> - radiostacja KF R-102 - radiostacja KF R-118 - centrala telef. CTRD - aparatownia zdalnego kierowania - radiotelefon K-1 - zespół prądotwórczy "PAD-16" - pojazdy 	<ul style="list-style-type: none"> 1 10 2 2 12 2 49 	<p>Zapewnienie łączności radiowej w sieci radiowej kwatermistrza frontu /R-102/ i w sieciach radiowych kwatermistrza armii na odległość 500-700 km. Zapewnienie łączności telefonicznej i telegraficznej na KSD armii z SD armii, RBA i APTBR</p>	<p>3-4 Godz.</p> <p>2-3 Godz.</p>	<p>1-1,5 km</p>	<p>Przebazowuje się w dwóch rzutach własnym transportem. Tempo 25-30 km/godz.</p>	
<p><u>Komr. inżynieryjnego zabezpieczenia tyłów</u> Wykonywanie robót inżynieryjnych na rzecz obsługiwanej bazy polowej. Rozmieszcza się w rejonie RBA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - radiostacja UKF R-105 - koparki i spycharki - traki - elektrownie i zesp.prąd. - agregaty wiertnicze - piły spalinowe - pojazdy mechaniczne 	<ul style="list-style-type: none"> 1 20 1 1 2 1 4 29 	<p>Prace ziemne w ciągu godziny: - 1100 m³ wykopów lub 1200 m³ dojazdów i 300 m³ wykopów Przygotowanie drewna w ciągu doby: - 4000 mb desek - 480 m³ okrągłaków lub ścięcie 1400 drzew o średnicy 35 cm. Wydobycie wody: - budowa studni /wiercenie 4 m na godz./ o wydajności 7-8 tys.l na godz. - całkowita budowa studni 500-1000 m w ciągu 6-7 dni - filtrowanie wody 7-8 tys.l/godz. Zabezpieczenie dopływu prądu do 60 punktów świetlnych</p>	<p>2-3 Godz.</p> <p>3-4 Godz.</p>	<p>do 2 km²</p>	<p>Własnym transportem. Tempo marszu 30 km/godz.</p>	

1	2	3	4	5	6	7	8
<p><u>Kompania łączności RBA</u> Zapewnienie łączności radiowej i radioliniiowo-przewodowej w szeregach RBA z KSD armii oraz radiowej i telefonicznej z podległymi polowymi składami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - radiostacja KF R-118 - radiostacja UKF R-105 - ruch. węzeł łączn. RWI-1 - centrala telef. IP-10 - warsztat sprzętu łączn. I-4 - pojazdy 	<ul style="list-style-type: none"> 2 5 1 2 1 21 	<p>Zapewnienie łączności radiowej KF z KSD armii na odległość 500 km. Zapewnienie łączności radioliniiowej i przewodowej z KSD armii na odległość do 45 km. Zapewnienie łączności telefonicznej w szeregach bazy oraz z podległymi polowymi składami na odległość do 25 km. Zapewnienie łączności radiowej UKF z podległymi polowymi składami na odległość do 40 km</p>	<p>1-1,5 godz.</p>	<p>1 godz.</p>	<p>0,5-1 km²</p>	<p>Przeznaczony do jednego zrzutu własnym transportem. Tempo 25-30 km/godz.</p>
<p><u>Batalion drogowo-eksploatacyjny /armii/</u> Utrzymanie i naprawa armijnych dróg samochodowych, eksploatacja, kierowanie i regulacja ruchu na armijnych drogach samochodowych. Rozmieszcza się na zasadniczych armijnych drogach samochodowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - radiostacja KF R-118 - radiostacja UKF R-105 - zestaw RR - maszyny do prac ziemnych - samochody ciężarowe - samochody dostawcze - samochody różne 	<ul style="list-style-type: none"> 5 35 38 8 30 35 21 	<p>Eksploatacja zasadniczych dróg 180-240 km oraz kontrola dróg zapasowych 160 km. Przygotowanie dróg /jedna z prac/ a/ dorazne przygotowanie 10-15 km/dobę b/ krótkotrwałe przyg. 5-10 km c/ zabezp. przejazdu 20-30 km Budowa mostów niskowodnych Jednokierunkowych: - przy 50% gotowych konstrukcji 25 mb/dobę - przy 100% gotowych konstr. 35 mb/dobę</p>	<p>2-12 godz.</p>	<p>2-10 godz.</p>	<p>5-7</p>	<p>Własnym transportem. Tempo marszu 20-25 km/dobę</p>
<p><u>Batalion samochodowo-transportowy</u> Przewóz środków w materiałowych /zapasów armii/. Rozmieszcza się w rejonie RBA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - samochód ciężarowy - samochody warsztaty - samochody różne 	<ul style="list-style-type: none"> 240 8 33 	<p>Zdolność załadowcza 1200 ton Możliwości napraw w ciągu doby /jeden z nich/; - przegl. techniczny nr 1 - 28 - przegl. techniczny nr 2 - 4 - naprawy bieżące - 8 Średni dobowy przebieg 250 km lub forsowny 350 km</p>	<p>2 godz.</p>	<p>2 godz.</p>	<p>5-8</p>	<p>Średnie tempo marszu 20-30 km/godz. Długość kolumny marszowej około 30 km</p>
<p><u>Batalion dowozu MPS</u> Przewóz mps /zapasów armii/. Rozmieszcza się w rejonie RBA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - samochody cysterny - samochody warsztaty - samochody różne 	<ul style="list-style-type: none"> 296 9 33 	<p>Zdolność załadowcza 1450 ton mps Możliwości napraw w ciągu doby /jedna z wymienionych/; - przegl. techniczny nr 1 - 34 - przegl. techniczny nr 2 - 6 - naprawy bieżące - 10</p>	<p>2 godz.</p>	<p>2 godz.</p>	<p>5-8</p>	<p>Średnie tempo marszu 20-30 km/godz. Długość kolumny marszowej około 30 km</p>

- 97 -

1	2	3	4	5	6	7	8
<p><u>Kompania samochodów sanitarnych</u> Ewakuacja porażonych i chorych ze związków taktycznych do BSZF</p>	<p>- autobusy sanitarne - samochody sanitarne - namioty</p>	<p>36 36 1</p>	<p>Jednorazowa pojemność załadowca 1260 porażonych i chorych</p>	<p>30'</p>	<p>30'</p>	<p>2-3 km²</p>	<p>Przebazowuje się własnym transportem, rozmieszcza się w pomieszczeniach stałych i namiotach. Tempo przegrupowania w nocy 25-30 km/godz. w dzień 30-40 km/godz.</p>
<p><u>Stacja krwiolawstwa II kategorii</u> Zaopatruje w krew i środki krwiopochodne. Stanowi odwód medyczny armii</p>	<p>- wytwórnia lodu - chłodnia - urządzenie destylacyjno-sterylizacyjne - samochody różne - namioty</p>	<p>1 1 1 8 4</p>	<p>Może przechować 500 litrów krwi</p>	<p>60'</p>	<p>60'</p>	<p>0,5 km²</p>	<p>---</p>
<p><u>Batalion medycznego wzmocnienia</u> Udzielanie kwalifikowanej pomocy chirurgicznej i internistycznej. Wzmocnienia służbę zdrowia związków taktycznych lub dział w ogniskach masowych strata sanitarnych</p>	<p>- sale operacyjne na samochodach - samochody sanitarne - urządzenie destylacyjno-sterylizacyjne - urządzenie grzejne - samochody różne - namioty</p>	<p>2 8 1 1 18 19</p>	<p>W ciągu doby może opracować: - do 500 porażonych łącznie z pomocą chirurgiczną w pełnym zakresie; albo: - do 500 porażonych z pomocą chirurgiczną ze wskazań życiowych. Okres leczenia porażonych do 7 dni</p>	<p>po 30' przyjmowa- nie ran- rych, po 120' pełna got.</p>	<p>60'</p>	<p>1-1,5 km²</p>	<p>---</p>
<p><u>Kompania hospitalizacyjna</u> Czasowa hospitalizacja ciężko porażonych przyjeżdżających ze związków taktycznych, udziela kwalifikowanej pomocy chirurgicznej</p>	<p>- sale operacyjne na samochodzie - transport różny - namioty</p>	<p>1 15 24</p>	<p>12 grup hospitalizacyjnych zapewnienia hospitalizację 500 porażonych</p>	<p>60'</p>	<p>90'</p>	<p>1 km²</p>	<p>---</p>
<p><u>Oddział wzmocnienia segregacji armii</u> Zabezpieczenie wzmocnienia pracy batalionów medycznych ZP w zakresie segregacji medycznej, konsultacja i pomoc specjalistyczna, pomoc w organizowaniu ewakuacji do BSZF</p>	<p>- samochody sanitarne - samochody różne</p>	<p>24 8</p>	<p>- 2 grupy dowodzenia - 10 grup specjalistyczno-lekarsk. - 1 pododdz. transportu sanitarnego - 1 pododdz. sanitariuszy noszowych</p>	<p>30'</p>	<p>60'</p>	<p>1 km²</p>	<p>---</p>

48

1	2	3	4	5	6	7	8
<p><u>Ruchoma grupa weterynaryjna</u></p> <p>Zabezpieczenie wojsk pod względem przeciwepidemiotycznym. Rozwija się w rejonie RBA</p>	<p>1 3 2</p> <p>- autolaboratorium - samochody różne - namioty</p>	<p>Działania pełnym składem lub wysyła do ognisk epidemiologicznych lub rejonów epidemiologicznego zagrożenia ruchome pododdziały specjalne</p>	30°	30°	1 km ²	Przebazowują własnym transportem w pomieszczeniach stałych i namiotach. Tempo przegrup. w nocy 25-30 km/godz., w dzień 30-40 km/godz.	
<p><u>Polowy skład sanitarny armii</u></p> <p>Przyjmowanie, przechowywanie i wydawanie materiałów i sprzętu medyczno-sanitarnego dla związków taktycznych i jednostek armijnych. Rozwija się w rejonie ruchomej bazy armii</p>	<p>6 3</p> <p>- samochody różne - namioty</p>	<p>Posiada zapasy materiałów użytku bieżącego na 0,5 miesiąca oraz materiałów użytku bojowego na 10 000 porażonych</p>	60-120°	180°	1 km ²	Przegrupowują się transportem własnym w trasach 41 samochod. ciężar./Tempo przegrup. w nocy 25-30 km/godz., w dzień 30-40 km/godz.	
<p><u>Polowy skład MPS armii</u></p> <p>Przyjmowanie, przechowywanie i wydawanie części zapasów armii. Stanowi pojemność manipulacyjną dla zapasów przeznaczonych przez bdm i bst. Rozwija się w ramach RBA</p>	<p>10 3600 1 km 6 8</p> <p>- zbiornik miękki ZM-25 - beczka stalowa 200 l - rurociąg stal. Ø 75 mm - motorowa pompa paliwowa - samochód specjalny - samochód transportowy</p>	<p>Pojemność zbiorników 250 m³ pojemność beczek 720 m³ Razem: 970 m³</p> <p>Przyjmowanie z transportu kolejowego - 50 ton/godz. Wydawanie na transport samochodowy - 30 samochod./godz.</p>	4 godz.	do 5 godz. w miarę opróżniania zwozowników	15 h	Własnym transportem samochod./bez beczek 200 l/. Do przewożenia beczek 200 l: - samochod. cięż. - 120 szt. - przycz. transp. - 60 szt. Średnie tempo przegrup. ok. 20 km/godz.	
<p><u>Grupa tankowania</u></p> <p>Organizowanie punktów masowego wydawania paliw transportu kolejowego oraz rozwiązanie frontów wydawczych PS MPS i w starych składnicach/własnych i zdobytych</p>	<p>200 mb 3 4 4</p> <p>- rurociąg Ø 75 mm - motorowa pompa paliwowa - zbiornik miękki ZM-4 - samochód ciężarowy</p>	<p>W zależności od opakowania odbiorcy: 40-70 m³/godz. przy 8 punktach wydawczych</p>	2-4 godz.	4 godz.	1,5 h	Własnym transportem samochodowym. Średnie tempo przegrupowania ok. 20 km/godz.	
<p><u>Polowy skład żywnościowy armii</u></p> <p>Przyjmowanie, przechowywanie oraz wydawanie żywności i sprzętu służby żywnościowej. Rozwija się w RBA</p>	<p>3</p> <p>- samochód ciężarowy</p>	<p>Zapasy żywności 340 t Dobowe obroty: 80 t - przyjmuje 80 t - wydaje</p>	na samochodach w stanię nie rozwiniętych	na samochodach w stanię nie rozwiniętych	0,5 km ²	- sam. cięż. 70 - przyczep 35 Średnie tempo przegrupowania ok. 20 km/godz.	

591

1	2	3	4	5	6	7	8
<p><u>Polowa piekarnia armii</u></p> <p>Wypiek chleba na zabezpieczenie nie jednostek armii i frontu. Rozwija się w RBA</p>	<p>- piece piekarskie - ciastownice na przyczepach - samochód cięż. i spec.</p>	<p>8 4 17</p>	<p>4 sekcje pracujące na dwie zmiany Zdolność produkcyjna 16 t/dobę. Pierwszy wypiek metodą: - klasyczną 19-20 godz.; - skróconą 4 godz.</p>	<p>2-3 godz.</p>	<p>1,5-2 godz.</p>	<p>0,5 km2</p>	<p>Własnym transp. samochodowym. Średnie tempo przegrupowania ok. 20 km/godz.</p>
<p><u>Polowa łaźnia</u></p> <p>Kąpiel żołnierzy w warunkach polowych</p>	<p>- samochody kąpieliska - samochody ciężarowe</p>	<p>4 2</p>	<p>Wydajność dzienna: - latem 2 000 ludzi - zimą 1 000 " Fundusz wymienny: - bielizna osobista 3 500 kpl - bielizna pościelowa 300 "</p>	<p>20'</p>	<p>10'</p>	<p>1,5-2 ha</p>	<p>Własnym transp. samochodowym. Transportem kolejowym: - 7 pdk - 1 kd Tempo marszu 20 km/godz.</p>
<p><u>Polowa pralnia</u></p> <p>Pranie wodne bielizny i umundurowania, pranie chemiczne umundurowania</p>	<p>- samochody pralnie /wodne/ - samochody pralnie /chemiczne/ - samochody ciężarowe</p>	<p>4 1 5</p>	<p>Wydajność dzienna: - pranie na mokro 1 000 kg bielizny - pranie chemiczne 250 kg umund. Fundusz wymienny: - bielizna osob. 5 000 kpl - bielizna pościelowa 500 "</p>	<p>1 godz.</p>	<p>30'</p>	<p>8 ha</p>	<p>Własnym transp. samochodowym. Transportem kolejowym: - 15 pdk - 2 kd Tempo marszu 20 km/godz.</p>
<p><u>Polowy skład mundurowy armii</u></p> <p>Przyjmowanie, przechowywanie i wydawanie przedmiotów i sprzętu mundurowego. Występuje i rozwija się w ramach RBA</p>	<p>- samoch. ciężarowy - samoch. spec. ppoż. - samoch. osob. teren.</p>	<p>7 1 1</p>	<p>Pojemność: 4 000 - 9 000 kpl umundurowania Zapasy: PSInt RBAL 4 000 kpl PSM RBA 6 000 " PSM RBF 4 500 " PSM TBF 9 000 "</p>	<p>8 godz.</p>	<p>6 godz.</p>	<p>15 ha</p>	<p>Transportem samochodowym: - sam. cięż. 30 szt. - przycz. 15 szt. Transportem kolejowym: KL - 2 KG - 19 Pd - 13</p>

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASB WP
Archiwum Działu Zbiarów Specjalnych

Nr ewid.

40820

